

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

7 Aralık 2023 Perşembe
2'nci Toplantı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

Sayfa

1.- Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, Komisyonun bugünkü gündemine, katılımcılara "Hoş geldiniz." dediğine, parti olarak yasaklamalara karşı izledikleri politikaya, Komisyonun yaptığı çalışmalara, ulusaşırı dijital mecralara ve fenomenler meselesine ilişkin açıklaması

III.- SUNUMLAR

1.- TikTok Temsilcisi Emir Gelen'in, TikTok'un Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal gelişimi için nasıl kullanılabileceği, gerçekleştirdikleri projeler, platformun güvenliği için yapılanlar ve TikTok'un Türkiye'deki faaliyetleri hakkında sunumu

DİJİTAL MECRALAR KOMİSYONU

2'nci Toplantı

7 Aralık 2023 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Dijital Mecralar Komisyonu, saat 11.05'te açıldı.

Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman, Komisyonun bugünkü gündemine, katılımcılara “Hoş geldiniz.” dediğine, parti olarak yasaklamalara karşı izledikleri politikaya, Komisyonun yaptığı çalışmalara, ulusaşırı dijital mecralara ve fenomenler meselesine ilişkin açıklama yaptı.

TikTok Temsilcisi Emir Gelen tarafından, TikTok'un Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal gelişimi için nasıl kullanılabileceği, gerçekleştirdikleri projeler, platformun güvenliği için yapılanlar ve TikTok'un Türkiye'deki faaliyetleri hakkında sunum yapıldı.

Weber Shandwick Genel Müdür Yardımcısı Filiz Türkmenoğlu, Weber Shandwick Kıdemli Medya İlişkileri Müdürü Murat Karakoç ve Corpera Danışmanlık AŞ Yönetici Ortağı Ceyhun Emre Doğru; TikTok'taki görevlerine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 13.56'da toplantıya son verildi.

7 Aralık 2023 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Hüseyin YAYMAN (Hatay)**BAŞKAN VEKİLİ: Nazım ELMAS (Giresun)****SÖZCÜ: Zeynep YILDIZ (Ankara)****KÂTİP: Levent UYSAL (Mersin)**

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok değerli milletvekillerim, çok değerli basın mensupları, çok değerli misafirlerimiz, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin çok değerli emekçi kardeşleri, çok değerli danışman arkadaşlar; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır, 28'inci Yasama Döneminin Dördüncü Toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Hüseyin Yayman'ın, Komisyonun bugünkü gündemine, katılımcılara "Hoş geldiniz." dediğine, parti olarak yasaklamalara karşı izledikleri politikaya, Komisyonun yaptığı çalışmalara, ulusaşırı dijital mecralara ve fenomenler meselesine ilişkin açıklaması

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bugün önemli bir toplantı gerçekleştireceğiz. Ben hepinizin ilgisine çok çok teşekkür ediyorum. Hem dijitalleşme bakımından hem Türkiye Büyük Millet Meclisi Dijital Mecralar Komisyonu bakımından hem Meclis çalışmalarımız bakımından bence tarihî bir toplantıya şahitlik edeceğiz. Çünkü gerçekten, hep söylediğimiz, vurguladığımız bir dijital çağı yaşıyoruz. Covid süreciyle beraber dijital çağın öne geldiğine, bırakın siyasetin, bırakın ticaretin, bırakın eğitimin, artık hayatın dijitalleştiğine hep beraber şahitlik ediyoruz. Özellikle iletişim teknolojilerindeki, bilgi teknolojilerindeki gelişmeler inanılmaz boyutlara ulaşmış durumda ve bu noktada yeni bir çağın ayak seslerini duymaktayız.

Bugün de konuşumuz TikTok'un Türkiye ve Avrasya Bölge Temsilcisi Emir Bey. Emir Bey'e ve arkadaşlara da hoş geldiniz diyorum, daha önce de Komisyonumuza geldiler ve görüşlerini dile getirdiler. Ben birkaç cümle ifade edip sonra sözü değerli misafirlerimize vereceğim, daha sonra da çok kıymetli milletvekillerimin hem gündeme dair hem TikTok'a dair görüşlerini, sorularını hep beraber dinleyeceğiz.

Değerli arkadaşlar, biz, Hükûmet olarak, parti olarak yasaklamalara karşıyız, sansüre karşıyız ve evrensel normlarda bir demokrasinin ülkemizde de işlemesi konusu bizim kırmızı çizgimizdir yani biz tam demokrasi, tam özgürlük fikrini savunmaktayız. Bununla beraber bir taraftan özgürlükleri savunurken öbür taraftan da bireyin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve aile mahremiyetinin temin edilmesi, gençlerin sağlıklı bir eğitim alması, sağlıklı bir biçimde yetiştirilmesi noktasında; bu da bizim kırmızı çizgimizdir yani demokrasi-özgürlük-güvenlik dengesi bizim olmazsa olmazlarımızdır.

Komisyonumuzda, çok değerli milletvekillerimiz, önceki dönemden beraber çalıştığımız vekillerimiz var. Bizim Komisyonumuz Türkiye Büyük Millet Meclisinde Adalet ve Plan Bütçe Komisyonlarından sonra en fazla toplantı yapan ve kendi konusuna en fazla çalışan komisyonlardan bir tanesi. Geçen dönemde 18 toplantı yapmıştık, bugünkü toplantımızla beraber 25'inci toplantıyı yapıyoruz ve dünya örneklerinde olduğu gibi, biz de dijital ağ sağlayıcılarını Türkiye Büyük Millet

Meclisine çağırarak ve ne yaptıklarını, ne kadar vergi ödediklerini, ne kadar kullanıcı sayısına sahip olduklarını, ailenin korunması, kız çocuklarının korunması, bireyin korunması noktasında neler yaptıklarını dinledik.

Hepimizin bildiği üzere dijital mecralar gerçekten konvansiyonel medyanın yerini almıştır ve bu artarak devam etmektedir, çok büyük imkânlar sunmaktadır. İnsanların özgürce fikirlerini beyan etmeleri, kendi düşüncelerini dünyaya anlatmaları; bunlar çok çok önemlidir ama maalesef, uluslararası dijital mecraların çoğunlukla kendilerini ulus devletlerin üzerinde görmeleri, parlamentoların üzerinde görmeleri, yasama, yürütme, yargı erklerinin üstünde görmeleri ve zaman zaman bir yasa koyucu hâline gelmeleri, zaman zaman yargı dağıtır hâle gelmeleri bütün dünyada olduğu gibi Türkiye’de de tartışılmakta ve biz herkesin kendi sorumluluk alanı içerisinde kalmasını, hukukun sınırları içerisinde kalmasını istiyoruz. Uluslararası dijital ağlar, maalesef, hâlihazırda uyuşturucu, kadın ticareti, siber faşizm, çocuk istismarı ve hukuksuzluğun kol gezdiği bir yer hâline gelmiştir. Biz bunu asla tasvip edemeyiz, asla onaylayamayız. Muhakkak burada hem kamu düzeninin sağlanması hem bireysel özgürlüklerin korunması bağlamında biz bu dengenin korunması gerektiğini düşünüyoruz. Biz, evrensel normlarda bir demokrasi talebinde bulunurken, aynı zamanda da evrensel normlarda kişilik haklarının korunması, mahremiyetin sağlanması ve ötekileştirme, İslamofobiya gibi meselelerde gerçekten uluslararası dijital ağların biraz daha özenli, dikkatli olması gerektiğini görüyoruz. Özellikle Filistin Gazze meselesi başta olmak üzere, Rusya-Ukrayna savaşı da dâhil olmak üzere bu dijital ağların zaman zaman taraf hâline gelmesi ve birtakım engellemeler yapması asla kabul edilemez, biz bunları doğru bulmuyoruz ve kınıyoruz. Fakat şunu hep birlikte müşahade etmekteyiz: Uluslararası dijital ağlar meselesi tüm dünyada konuşulmakta; Amerika’da da konuşulmakta -biz bunları her toplantımızda uzun uzun dile getirdik- Türkiye’de de konuşulmakta, dünyanın her yerinde dile getirilmektedir. Biz hep şunu söyledik en başından beri: Gerçek hayatta suç olan dijitalde de suçtur; bir şehrin meydanında, agorasında nasıl ki bir kadının soyunması ve o insanın etrafında izleyenlerin para bağışlaması hayatın olağan akışına tersse yani bu Kızılay Meydanı’nda da oluyorsa, benim şehrim Hatay Köprübaşı’nda da oluyorsa, Taksim’de de oluyorsa, Adana’da, Mersin’de, Manisa’da, İzmir’de, Trabzon’da da olduğunda doğru değilse dijitalde de doğru değil. Biz buradan muhakkak ağ sağlayıcıların daha fazla dikkatli, daha fazla sorumluluk içinde davranması gerektiğini düşünüyoruz. Bu sadece bugün misafirimiz olan TikTok için geçerli bir uyarı değildir, bütün ağlar için geçerli olan bir durumdur. Bizim için özgürlükler önemlidir ama ailemiz çok daha önemlidir, çocuklarımızın geleceği çok daha önemlidir ve burada özellikle çocuk yaşta dijital ağ sağlayıcıların birtakım çocuklara yönelik uygulamalar yapması asla kabul edilemez. Muhakkak yaş filtresinin sıkı bir biçimde uygulanmasını istiyoruz ve bu konularla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisinde birtakım hazırlıkların olduğunu ifade etmek isterim.

Yine çok önemli konulardan bir tanesi bu fenomenler meselesi. Komisyonumuzda uzun uzun bu konularda biz konuştuk. Ben bir kez daha şunu sormak istiyorum, bunlar gerçekten önemli tartışmalar, sadece vatandaşın bana söylediğini dile getirmek istiyorum: “Fenomen de neyin fenomeni?” Değerli arkadaşlar, biz kuşak itibarıyla iyiliğin, erdemin, insanlığın, merhametin, vicdanın ve doğru insan olmanın evrensel normlar olduğunu ve insanların iyilik üzere olması, böyle bir eğitim ve endoktrinasyondan geçmiş olan kuşaklar ama kötülüğün, yalanın, uyuşturucunun ve maalesef ama maalesef, burada söyleyemeyeceğim pek çok bağımlılığın fenomeni olmak asla kabul edilemez. Bu konuyla ilgili mevcut tartışmalar var, onlara girecek değilim ama muhakkak sağlanan gelirlere orantılı olarak vergilendirmenin yapılması ve bu konularda gerçekten ortak akılla... Çünkü Türkiye hepimizin, hani Mustafa Kemal Atatürk’ün söylediği gibi “Söz konusu vatan ise gerisi teferruattır.” Şimdi biz eğer çocuklarımızı koruyamıyorsak o partiden olmuşuz bu partiden olmuşuz, geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızla ilgili dijital okuryazarlık konusunda adımlar atamıyorsak ne olacak? Bu konularda çok

ciddi tartışmalar olacak. Ama şunu bir kez daha belirtmek isteriz: Biz hem özgürlüklerin sağlanmasını hem kamu düzeninin korunmasını ve ailemizin, çocuklarımızın korunmasını çok çok önemsiyoruz, bunlar bizim kırmızı çizgimizdir. Biz sansüre, yasağa karşıyız amma velakin toplumun temellerini dinamitleyen, ailemizi dinamitleyen, çocuklarımızın geleceğini dinamitleyen her paylaşıma karşıyız. Kim bunu yaparsa, kimden gelirse gelsin karşısında Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu Komisyonunu, hukuku bulacaktır.

Ben bu hususlara değindikten sonra şimdi söz çok Değerli Emir Bey'e bırakacağım.

Emir Bey, sizden TikTok'la ilgili açıklayıcı, ikna edici bir sunum bekliyoruz.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Tabii ki.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Siz de bir babasınız, siz de bir dayısınız, amcasınız; TikTok'taki canlı yayın açma ve diğer uygulamalar hakkında sizin kurumsal ve kişisel görüşünüzü de merak ediyoruz.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Tabii ki hepsine değineceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Şunu da söyleyeyim: Ben bu toplantıya başlamadan önce bana yüzlerce telefon, mail ve sosyal medya mesajı geldi. Herkesin ortak kanaati şu: "Bu TikTok'u kapatın." diyorlar. Ona uygun olarak konuşun Emir Bey.

Buyurun.

III.- SUNUMLAR

1.- TikTok Temsilcisi Emir Gelen'in, TikTok'un Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal gelişimi için na-sıl kullanılabileceği, gerçekleştirdikleri projeler; platformun güvenliği için yapılanlar ve TikTok'un Türkiye'deki faaliyetleri hakkında sunumu

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Tabii ki.

Saygıdeğer Başkanım, Kıymetli Komisyon üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin değerli çalışanları, değerli basın mensupları; Türkiye Büyük Millet Meclisimizin çatısı altında siz değerli milletvekillerimizle birlikte olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyor ve TikTok adına bu çok kıymetli davetinizden ve misafirperverliğinizden dolayı her birinize şükranlarımı sunuyorum.

Ben Emir Gelen; TikTok'un Orta Doğu, Afrika ve Türkiye bölgesi kamu politikalarından sorumlu yöneticisiyim. Bugün burada kamu politikaları danışmanımız Sayın Emre Doğru ve iletişim danışmanlarımız Sayın Filiz Türkmenoğlu ve Murat Karakoç'la birlikte huzurlarınızdayız. Bu vesileyle yeni seçilen Komisyon üyelerimize bir kez daha başarılar diliyor, bu dönem görev almayan bir önceki Komisyon üyelerimize de Türkiye'nin dijital ekosisteminin gelişmesine verdikleri katkılardan dolayı teşekkür ediyorum. Umuyorum ki bu yasama döneminde de Türkiye'de yerleşik bir sosyal ağ sağlayıcısı olarak Komisyonumuzun yasa yapım süreçlerine destek olabilir, görüş ve önerilerimizi sağlayarak ülkemizdeki internet ve çevrim içi ağların bilinçli bir şekilde kullanılması konusunda üzerimize düşeni yapabiliriz.

Yaklaşık iki sene önce yine bu salonda burada oturmanın onurunu yaşama fırsatına nail olmuşum. 22 Ocak 2022 tarihinde TikTok'un Türkiye'deki faaliyetlerinden bahsetme şansı bizlere tanınmıştı. Bugün ise siz değerli milletvekillerimizin sorularını elimden geldiğince yanıtlamaya ve özellikle kamuoyunda çıkan ve bizlerin de platform olarak kesinlikle tasvip etmediği bazı hadiselerle ilişkin haklı endişeleri gidermeye çalışacağım. Bununla birlikte, gerek Türkiye'de gerekse de dünyada

milyonlarca kişiye ulaşabilen platformumuzu Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal gelişimi için nasıl kullanabileceğimizi, bu amaçla bizim hâlihazırdaki çabalarımızı ve siz değerli milletvekillerinin kıymetli görüş ve tavsiyelerini de dinlemek için burada sizlere bir konuşma gerçekleştireceğim.

Sayın Başkanım, sizlerin zaman konusundaki haklı hassasiyetinizi ve Komisyon üyelerimizin yoğun temposunu önceki toplantılarımızdan ben çok iyi biliyorum. Dolayısıyla bugün bir önceki toplantımızdaki gibi bir sunum yapmak yerine doğrudan değerli milletvekillerimizin görüş, öneri ve yorumlarını dinleyerek sorularını yanıtlamaya çalışacağım fakat öncelikle Sayın Başkanım, yüksek müsaadelerinizle bazı konulara açıklık getirmek isterim.

Değerli milletvekilleri, dünya genelinde her ay 1 milyardan fazla insan TikTok'a öğrenmeye, keşfetmeye, eğlenmeye ve keyifli vakit geçirmeye geliyor. Türkiye'de ise bu rakam 10 milyonlara varan kullanıcıya tekabül ediyor. Platform olarak TikTok topluluğunu güvende tutmanın sorumluluğu bizim için en önemli konuların başına gelmektedir.

Malumunuz 2023 yılı hem dünyada ama özellikle ülkemizde oldukça zorlu geçen bir yıl oldu. Bu durum platform olarak bizlerin de faaliyetlerimizi daha büyük bir özenle yürütme sorumluluğunu bizlere yükledi. Öncelikle şubat ayında yaşadığımız ve acısını hâlâ hissettiğimiz deprem felaketi, sonrasında böylesine zor bir atmosferde geçen seçimler ve tabii ki hâlâ devam etmekte olan bölgesel çatışmalar; TikTok olarak böylesine zorlu bir senede iyi bir sınav verdiğimizize inanıyoruz.

Platformumuzun ve her gün TikTok'a gelen milyonlarca insanın güvenliğini ve bütünlüğünü sağlamak için tüm bu hadiseler esnasında proaktif ve önleyici önlemler uyguladık. Bu proaktif tutumumuzu hem TikTok kullanıcılarının güvenliğini sağlamak hem de ülkemizin toplumsal hassasiyetlerini gözetmek amacıyla uyguladık.

Müsaadenizle siz değerli milletvekillerimiz ve basın mensuplarıyla bazı örnekler paylaşmak isterim. Şubat ayında depremin hemen ardından, TikTok afet bölgelerinde hem iletişimin sürdürülebilmesi hem de doğru bilgiye ulaşılabilmesi için çok ciddi bir çaba harcadı. Bu çabalarımızın odak noktasında dezenformasyon ve yanlış bilginin yayılmasını engellemek vardı. Sadece yaraların sarılması için değil, aynı zamanda yanıltıcı içeriklere anında müdahale edebilmek için tüm kamu kurum ve kuruluşlarımızla iletişimimizi en yüksek seviyeye çıkardık. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı bünyesinde kurulan Dezenformasyonla Mücadele Merkeziyle depreme ilişkin yalan ve yanıltıcı haberlerin önüne geçebilmek amacıyla doğrudan bir iletişim hattı kurduk. Ticaret Bakanlığımızın öncülük ettiği elektronik ticarete "Deprem Yardımlaşma Seferberliği"ne katılan e-ticaret ve e-pazar yeri firmalarına tanıtım ve iletişim desteği sağladık. Her ne kadar dile getirmeyi tercih etmesek de depremin yaşandığı 6 Şubat akşamı deprem bölgesindeki yardım çalışmalarına Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu, UNICEF, Türk Kızılayı ve Ahbap Derneği üzerinden desteğimizi gerçekleştirdik. Bunu en hızlı yapan ve ilk duyuran teknoloji şirketi ve sosyal ağ sağlayıcısı olduk. Bu desteklerimizin yanı sıra, yine şirket içerisinde TikTok çalışanlarının yürüttüğü bir bağış kampanyası da gerçekleştirdik.

Sayın milletvekilleri, malumunuz, TikTok topluluk kuralları, platformumuzun temelini oluşturan kurucu ve bağlayıcı kurallar setini oluşturmaktadır. Bu kurallardan bir tanesi de platformumuzun bütünlüğü ve özgünlüğüdür. Bu alandaki çalışmalarımız seçim döneminde de devam etti ve Türkiye'de Uluslararası Doğrulama Ağı çatısı altında tüm yerel teyit kuruluşlarıyla çalışan ilk platform olduk. Platformumuzdaki içeriğin elimizden geldiğince doğru olmasını sağlamak için "teyit.org"un yanı sıra "Doğruluk Payı" ve "Doğrula"yla birlikte çalıştık. Yalan haber, dezenformasyon, yanıltıcı ve zararlı bilgiyle mücadele konusundaki kararlılığımız ve mücadelemiz sonuna kadar devam edecek çünkü bu

tip bilgilerin başta ulusal güvenlik olmak üzere, halk sağlığı, seçim süreçleri, gerçeklere ve bilime olan güven üzerindeki etkisinin farkındayız ve çözümün parçası olmak için de elimizden geleni yapmaya devam ediyoruz.

Bizler TikTok olarak milyonlarca insanın yararlı, eğitici ve elbette eğlenceli içeriklere erişmek için platformumuza geldiğini biliyoruz. Bu amaçla biz de ülkemizin ekonomik ve toplumsal gelişimine destek olmak, bunu yaparken de kullanıcılarımızı faydalı içeriklerle buluşturmak için birçok proje hayata geçirdik ve geçirmeye de devam edeceğiz. Geçtiğimiz hafta, İstanbul’da, Boğaziçi Üniversitesi ortaklığıyla finansal okuryazarlık projemizi başlatmıştık. Malumunuz, özellikle Covid-19 pandemisi sonrasında küresel çapta artan enflasyon ve daralan ekonomiler neticesinde finansal konular her bir bireyin öncelikli gündem maddesi hâline geldi. Finansal okuryazarlık becerilerinin topluma kazandırılması yine, 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı’nda atıf yapılan bir madde olarak öne çıkarılmıştı. Hazine ve Maliye Bakanlığının ve Merkez Bankasının da bu konudaki farkındalığı artırmak için çeşitli çalışmalar yaptığına tanık olduk. Bu proje çerçevesinde Türkiye’nin önde gelen akademisyenleri ve ekonomistleriyle eğitici içerikler çektik. Yaklaşık iki hafta önce finansal okuryazarlık alanında farkındalık yaratabilmek adına başlattığımız “finans öğreniyorum” etiketiyle son on yedi günde 210 milyondan fazla izlenmeye ulaştık. Her yıl Ankara’da, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunda “Güvenli İnternet Günü” etkinliğine katılarak platform ve kullanıcı güvenliğine olan bağlılığımızı sergiliyoruz. Bu alanda tüm çalışmalara destek oluyoruz ve olmaya da devam edeceğiz. Hem platformumuzda hem de sosyal medya platformlarında ve ana akım medyada kampanyalar yürütüyoruz. Güvenlik ve gizlilik söz konusu olduğunda uygulamamızın özelliklerini öne çıkarıyoruz. Takdir edersiniz ki gerçekleştirdiğimiz tüm bu gayretlerin ve projelerin temelinde de herkesin farkında olmasını ve uymasını beklediğimiz, bir nevi “uygulama taahhüdümüz” olarak adlandırabileceğimiz topluluk kurallarımız yatıyor. Tüm bunları platformumuzun güvenli kalmasını sağlamak için gösterdiğimiz kararlılığı ve sıkı çalışmayı vurgulamak için siz değerli milletvekillerimizin dikkatine sunuyorum. Platformumuzun güvenli kalmasıyla birlikte, kullanıcılarımız da içerik üreticilerimiz de bizi izleyen ve takip eden tüm kesimler de daha güvenli ve güvenilir bir uygulama deneyimi yaşayacaklardır. Pek tabii, platform güvenliği söz konusu olduğunda her zaman daha fazlasını yapabileceğimizin farkındayız. Burada, Sayın Başkanım, müsaadenizle bir noktanın altını çizmek istiyorum: Moderasyon konusunun ve zararlı görülen içeriklerin hızlı bir şekilde kaldırılmasının hepimiz açısından ne kadar önemli olduğunun bilincindeyiz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye de dâhil olmak üzere dünya çapında 40 binden fazla personel, platformun güvenliği için çalışmaktadır. Bu rakamın içerisinde pek tabii, moderasyon ekipleri de bulunmaktadır. İçerikleri denetleyen moderatörlerimiz bu içeriklerin topluluk kurallarımızda belirlediğimiz yüksek standartları karşıladığından emin olmak için günün her saatinde sıkı bir denetim yapmaktadır. Topluluk kurallarımızı ihlal eden her türlü içeriği mümkün olan en kısa sürede kaldıracak sistem ve süreçlere sahip olduğumuzdan emin olmak için yapay zekâ da dâhil olmak üzere teknolojimize yoğun bir şekilde yatırım yapıyoruz. Özellikle yoğunlaştığımız konulardan bir tanesi de -Sayın Başkanım, sizlerin de bahsettiği üzere- 18 yaş altı yani reşit olmayan kullanıcılara getirilen kısıtlamalar ve ailelerin bu süreçteki kontrolünü artırmak yönünde olmuştur. Güvenli dijital deneyimleri öne çıkarmak amacıyla geliştirdiğimiz “aile eşleşmesi modu”yla ebeveynlere, çocuklarının TikTok kullanımını gözlemleme ve kontrol etme imkânı sunuyoruz ve burada bir noktanın tekrar altını çizmek isterim ki TikTok’ta 13 yaş altındaki kullanıcıları kesinlikle kabul etmiyoruz. Ekran zamanı yönetimi özelliğiyle aileler, çocuklarının uygulamada geçirebileceği süreyi belirleyebiliyorlar ve kontrol edebiliyorlar. Ayrıca, 16 yaşından küçük kullanıcıların hesaplarında doğrudan mesajları “varsayılan” olarak devre dışı bıraktık

ve “kısıtlı mod” özelliğiyle tüm kitleler için uygun olmayan içerikleri sınırlayarak kullanıcı güvenliğini artırdık. Bu özelliklerle TikTok olarak dijital dünyada daha güvenli ve bilinçli bir deneyim sunma çabamızı sürdürüyor ve bu alanda sektöre öncülük etmeye devam ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, bugün, burada bulunan yasama mercisinin siz değerli mensupları başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla, sivil toplum kuruluşları ve akademik kurumlarla bu konuları görüşmek, geri bildirimleri ve endişeleri doğrudan dinlemek ve bunları mümkün olduğunca ele alabileceğimizden emin olmak için ben, şahsen, düzenli olarak, sürekli Ankara’da bulunmaya özen gösteriyorum. Geçtiğimiz hafta, Saygıdeğer Başkanımın davetini alır almaz tüm bu şeffaflığımızı Türk milleti ve Türk milletinin seçtiği siz değerli milletvekillerine ifade edebilecek olmanın onuru, heyecanı ve güveniyle bugün buraya geldim. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da bu açık ve güvene dayalı iletişimin daha fazla devam etmesini temenni ediyorum.

Türkiye’de en fazla istihdam sağlayan sosyal ağ sağlayıcısı olarak ve aynı şekilde yerelleşme konusunda en fazla yatırım yapan sosyal ağ sağlayıcısı olarak geçtiğimiz sene yeniden düzenlenen 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun’a ilk uyum sağlayan şirket olduğumuz gibi, diğer alanlarda da sektörümüzdeki diğer platformlara Türkiye’ye daha fazla yatırım yapmaları konusunda örnek olmaya devam edeceğiz.

Yerelleşmeyle ilgili olarak müsaadenizle çok kısa birkaç örnek paylaşarak sözlerimi toparlayacağım Sayın Başkanım. Geçtiğimiz yıl mayıs ayında TikTok olarak Türkiye’de kültür ve sanatı desteklemek amacıyla İstanbul Kültür Sanat Vakfıyla stratejik bir iş birliği başlatmıştık. İKSV’nin 50’nci yılını kutlamak üzere resmi eğlence partneri olduk ve bu iş birliğiyle müzikten sinemaya, tiyatrodan modern sanata kadar geniş bir yelpazede sanatseverlere çeşitli içerikler ve etkinlikler sunduk. Bu iş birliğinin, Türkiye’nin kültür zenginliğini daha geniş kitlelere ulaştırma ve genç yeteneklere destek olmak adına önemli bir adım olduğuna inanıyoruz. Türkiye’nin sanat potansiyelini daha geniş bir platformda tanıtarak kültür ve sanatın herkes için daha erişilebilir olmasına katkıda bulunduk. Sanatın dışında Türk sporuna da katkıda bulunmak amacıyla Türkiye Basketbol Federasyonuyla gerçekleştirdiğimiz sponsorluk anlaşmasıyla Türkiye Sigorta Basketbol Süper Ligi’nin resmi eğlence partneri olduk.

Sayın Başkan, kıymetli üyeler -sözlerimi toparlıyorum- gerçek şu ki dünya çapında milyarlarca insan bu platformu kullanıyor, her gün, hatta her dakika milyarlarca içerik üretiliyor. Teknoloji ve moderasyon ekiplerimiz çoğu zaman bu yüksek kullanımı doğru bir şekilde ele alıyor ancak bazen aşırı moderasyon yapıyor ya da olaylara müdahale etmekte ek sürelerle ihtiyaç duyabiliyoruz ancak şunu bilmenizi isterim ki amacımız, topluluğumuzun TikTok’a geldiğinde her zaman güvenli, olumlu ve eğlenceli bir deneyim yaşamasını sağlamak olmuştur. Bunu yaparken de ülkemizin kanunlarına, yönetmeliklerine ve beklentilerine uyum sağlamanın yanı sıra toplumsal hassasiyetleri de göz önünde bulundurmaya azami özen gösteriyoruz. Bundan sonra da sizlerle ve diğer tüm paydaşlarımızla beraber bu alandaki gayretlerimizi artırarak sürdüreceğiz.

Bir kez daha bu kıymetli davetiniz için sizlere müteşekkirdiğimizi bilmenizi ister, kendilerini tanıtımları için sözü Filiz Hanım’a, Murat Bey’e ve Emre Bey’e bırakmak isterim.

Beni dinlediğinizi için teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Biz teşekkür ederiz.

Buyurun Filiz Hanım.

WEBER SHANDWICK GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FİLİZ TÜRKMENÖĞLU – Saygıdeğer Başkanım, Kıymetli Komisyon üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin değerli çalışanları ve çok değerli basın mensupları; Sayın Emir Gelen’in de altını çizdiği gibi, ben de bugün burada sizlerle olmaktan memnuniyet duyuyor, TikTok adına kıymetli davetinizden dolayı şükranlarımı sunuyorum.

Ben Filiz Türkmenoğlu; yüz küsur yıldır dünyanın çeşitli noktalarında iletişim danışmanlığı hizmeti veren Weber Shandwick Ajansı İstanbul Ofisinde Genel Müdür Yardımcısı olarak çalışıyorum. TikTok’la beş yıldır sürdürdüğümüz iletişim faaliyetlerimizde gerçekten çok değerli, çok güzel başarılarla imza attık. Bugün, burada sizlere bunları anlatmanın, TikTok’u size detaylı anlatmanın keyfi bambaşka.

Tekrar çok teşekkür ederim, çok memnun oldum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Sağ olun Filiz Hanım.

WEBER SHANDWICK KIDEMLİ MEDYA İLİŞKİLERİ MÜDÜRÜ MURAT KARAKOÇ – Sayın Başkanım, Kıymetli Komisyon üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli çalışanları ve değerli basın mensupları; TikTok adına burada olmaktan dolayı en içten teşekkürlerimi sunarım.

İsmim Murat Karakoç; ben de Filiz Hanım’la birlikte Weber Shandwick İletişim Ajansının İstanbul Ofisinde çalışıyorum. Yaklaşık beş yıldır TikTok’un Türkiye’deki iletişim çalışmalarını yürüten ekipteyim. Bugün TikTok’u sizlere detaylı bir şekilde anlatma şansına da eriştiğim için ayrı bir onur duyuyorum.

Tekrar teşekkür ederim.

CORPERA DANIŞMANLIK AŞ YÖNETİCİ ORTAĞI CEYHUN EMRE DOĞRU – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; ismim Ceyhun Emre Doğru, Tiktok’un kamu politikaları danışmanı olarak görev yapıyorum, ayrıca akademisyen olarak dijital ekonomi alanında çeşitli araştırmalar yapıyorum. Nazik davetiniz için teşekkür ediyorum.

TikTok’un, özellikle Türkiye’de kamu politikalarına gösterdiği özene, Emir Bey’in ifade etmiş olduğu gibi, sadece mevzuata uyum açısından değil, toplumsal hassasiyetleri gözetmek açısından da yaptığı çalışmalara bire bir şahidim. Bundan sonraki dönemde de gerek bu uyum çalışmalarında gerekse böylesine güçlü bir platformun ülkemizin ekonomik ve toplumsal kalkınması için kullanılabilmesi noktasında sizlerin önerilerini, sorularını almaktan heyecan duyuyorum efendim. Notlarımızı alacağız, vazifemizi not edeceğiz ve umuyorum ki bundan sonra da bu iş birliğine, bu çalışmalara hep beraber devam edeceğiz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok teşekkür ederiz sunumunuz için.

Şimdi, çok değerli milletvekilleriime söz vereceğim, eminim, onların soruları olacaktır. Fakat şu hususu ben de bir kez daha belirtmek istiyorum: TikTok sadece Türkiye’de değil, dünyada çok tartışılmakta ve içerikler, uygulamalar çok ciddi itirazlara muhatap olmaktadır. Sanırım, Emir Bey ikinci bölümde bu sorulara detaylı cevap verecek.

Bir rakamı belirtip sonra değerli milletvekilleriime söz vereceğim, Değerli arkadaşlar, Türkiye’de yaklaşık 72 milyon internet kullanıcısı var, 62 milyon sosyal medya kullanıcısı var ve yaklaşık 30 milyon da TikTok kullanıcısı var. Biz şu hususu çok önemli buluyoruz: Dijital çağda içerik sağlayıcıların muhakkak bireyle, toplumla ve devletlerle yeni sözleşmeler yapması gerekiyor, aksi takdirde bu tartışmaların önüne geçmek mümkün değil. Emir Bey o tartışmalara birazdan gelecektir ve bizim, Komisyon olarak sizin de çok merak ettiğiniz başka bir gündemimiz daha var; TikTok’tan sonra önümüzdeki günlerde dijital telifle ilgili çalışmalarımız var, onları da paylaşıcağım.

Şimdi, ilk söz talebinde bulunan Sayın Milletvekilimiz Levent Bey’e sözü veriyorum.

Buyurun.

LEVENT UYSAL (Mersin) – Öncelikle, Türkiye ve Türkiye’de yaşayan insanlar için önemli olan bu toplantıya hoş geldiniz.

Ben bu soruyu bir aile babası olarak soruyorum: 8 yaşında bir kızım, 19 yaşında bir oğlum var.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Allah bağışlasın.

LEVENT UYSAL (Mersin) – Sağ olun, var olun; hepimizinkini.

Eve gittiğimde genelde eşimden özellikle 8 yaşındaki kızım ile ilgili, dijital taraftaki içeriklerden çok fazla etkilendiğinin ve bununla ilgili de filtrasyonlar yapmamıza rağmen istemediğimiz içeriklerin bir şekilde önüne düştüğünün yorumlarını alıyorum.

Şimdi siz de 40 bine yakın çalışanınızın, bir sürü yatırımlarınızın olduğunu ve içeriklere aşırı değer verdiğinizi, önem verdiğinizi söylüyorsunuz ama maalesef şöyle de bir gerçek var: Eğer bunlar dört dörtlük uygulanmış, teorileri pratiğe dökülmüş olsaydı bugün bu toplantıyı yapmaz olurduk, yapmazdık; gerek de yoktu. Peki, bunlar insanların önüne nasıl saçılıyor? Bunlarla nasıl karşı karşıya kalıyoruz? Demek ki bunlarla ilgili yapmış olduğunuz çalışmalar yetersiz ki veyahut da daha da farklı çalışmalar yapmanız gerekiyor ki bizler aile olarak, ebeveyn olarak çocuklarımızı ve geleceğimizi doğru adımlarla yetiştirebilelim; bu bir.

İkinci sorum ise sizler negatif içeriklerle ilgili çok hassas olduğunuzu söylüyorsunuz, bugüne kadar Türkiye’de ya da dünyada kaç milyon tane içeriği kaldırdınız? İçeriği kaldırırken nelere dikkat ediyorsunuz? Veyahut da yeteri kadar kaldırdığınıza inanıyor musunuz bir profesyonel yönetici olarak? Öncelikle bunların cevabını sizden alalım ki toplantıyı doğru platforma oturtalım efendim.

Çok teşekkür ediyorum Emir Bey.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Emir Bey, buyurun.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyorum.

Ben bu soruyu hem TikTok platformunda bir yönetici olarak, aynı zamanda da 3,5 yaşında bir kız çocuğu babası olarak yanıtlamak isterim. Hassasiyetinizi kesinlikle anlıyorum, zira ben de aynı hassasiyetle çevremde olanları, sadece çevremde olanları değil aynı zamanda ülkemizin hassasiyetlerini de çalışmış olduğum şirkete aktarmakla aslında yükümlü bir yöneticiyim.

Sayın Vekilim, konuşmamda da ifade ettiğim gibi, TikTok’a her ay 1 milyarı aşkın bir ziyaretçi geliyor yani çok ciddi bir ziyaretçi kitlesi, çok ciddi bir içerik üretimi hâlihazırda gerçekleşiyor ve Sayın Başkanımın belirttiği gibi, Türkiye’deki kullanımlarımız 10 milyonları buluyor. Dolayısıyla biz aslında çok ciddi sayıda bir içeriğin moderasyonunu yapmakla yükümlüyüz. Bahsettiğim gibi, 40 bin güvenlik personelinin bahsediyoruz ki bunun içerisinde bizim moderatörlerimiz de mevcut. Şimdi bizim “Şeffaflık Merkezi” adı altında kamuoyuyla paylaştığımız, kamuya açık bir “web” sayfamız mevcut. Sayın Vekilim, o “web” sayfasına baktığımızda moderasyon alanında en fazla moderatör İngilizce dili konusunda yani İngilizce bilen moderatör sayımız en yüksek, Türkçe bilen moderatör sayımız dünya genelinde 5’inci sırada. Yani biz moderatörlerimiz...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ne kadar?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Başkanım, yaklaşık yüzde 4’üne, yüzde 4,5’una tekabül ediyor, şu an bir sayı vermem doğru olmaz çünkü o rakamlar çok değişken fakat moderasyon ekibimizin yüzde 4,5’u Türkçe biliyor ve bu 5’inci sırada geliyor. 1, İngilizce; 2, Arapça; 3, Endonezyaca ya da “Endonezce” dediğimiz Endonezya’da kullanılan dil; 4, İspanyolca ve 5, Türkçe. Aslında, bu,

bizim Türkiye’ye ne kadar önem gösterdiğimizizin de bence çok güzel bir tezahürü diyebiliriz. Dolayısıyla biz bu moderasyonu yaparken hem insan gücünden hem de teknolojiden faydalanıyoruz. Dolayısıyla bizim aslında iki modelli bir moderasyon tespit sistemimiz var ya da ihlal tespit sistemimiz var. Yapay zekâdan yararlanıyoruz ve yapay zekanın yakaladığı ve önceliklendirdiği konular, yine, alanında uzman ve Türkiye’deki hassasiyetleri de bilen moderatörlere gidiyor. Şimdi, bu kadar içeriğin yüklendiği bir platformda takdir edersiniz ki -konuşmamda da belirttiğim gibi- zaman zaman müdahale etmekte ek sürelerle ihtiyaç duyulabiliyor fakat ben şöyle bir rakamı sizlerle paylaşmak isterim: İhlal edilen içeriklerin yüzde 98,54’üne, ihlal edilen yani ihlal oluşturan içeriklerin yüzde 98’ine daha kullanıcılar şikâyet etmeden müdahale ediliyor. Yani burada yapay zeka ve insan moderasyonundan bahsediyoruz. Yüzde 81’ine ise daha yayınlanmadan aksiyon alınıyor yani kullanıcılarımız bu ihlal edici içerikleri sisteme yüklediğinde, daha yayınlanmadan bu ihlal edici içeriklerin yüzde 81’ine aksiyon alınıyor.

Şimdi, biz bütün bu moderasyonla ilgili yapmış olduğumuz, almış olduğumuz aksiyonların, yaptırımların hepsini üç ayda bir “web” sayfamızdan zaten kamuoyuyla paylaşıyoruz ama ben sizin sorunuz üzerine sayın vekilim, bu seneki verileri paylaşmak isterim hazır böyle bir kıymetli bir soruyu almışken: Yılın ilk dokuz ayında -şimdi, her üç ayda bir yayınlanan bir şeffaflık raporumuz mevcut- 2023 yılının ilk dokuz ayında yaklaşık 16 milyon içerik Türkiye’de yayından kaldırıldı. 16 milyon içerikten bahsediyorum ve bu içerikler, topluluk kurallarını ihlal eden içerikler. Burada altını çizmem gereken önemli bir detay da şu: Bu 16 milyon içeriğin 12 milyonu moderasyon teknolojimiz tarafından ihlal bulundurma gereğiyle otomatik olarak silinen rakama tekabül ediyor. Dolayısıyla yılın ilk dokuz ayında 16 milyon içeriği, bizim topluluk kurallarının ihlali gereğiyle, biz platformumuzdan indirdik. Bilmiyorum, sorunuza yanıt verebildi mi Sayın Vekilim.

LEVENT UYSAL (Mersin) – Teşekkür ederim ama demek ki bunu en az 35 milyona çıkarmanız gerekiyor ki bu toplantılar oluşmasın. Bence burada -lafın gelişi- Türkiye’ye vermiş olduğunuz değer “okey” çok teşekkür ederim. Türkiye’den de gelir düzeyinde belli bir kazanımınız var ki ona göre de önem veriyorsunuz yani her şey karşılıklı, ister istemez, siz bir şirket yönetiyorsunuz doğal olarak. İşte, yüzde 4 olan Türkçe bilen tercüman ya da çalışanınızı artırmanız... Yani sizin bence -sakın yanlış anlamayın, ben bunu bir baba olarak söylüyorum ve evlatlarımızı korumakla ilgili- hassasiyet düzeyinizi en az 3 kat daha artırmanız gerekiyor ki buna benzer toplantılarda, karşılıklı, daha pozitif, daha yapıcı ve Türkiye’nin gelişmesiyle ilgili konuları birlikte sörf edebilelim.

Teşekkür ederim.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, kesinlikle çok kıymetli bir geri bildirim ve biz moderasyon alanındaki yatırımlarımıza hız kesmeden devam edeceğiz. Burada sadece moderatör istihdamı değil, aynı zamanda teknolojiye de yatırım yapmaya devam edeceğiz. Pek tabii, Türkiye bizim için çok önemli bir ülke yani ben, malumunuz, ülkemizi aslında bu şirkette temsil eden tabiri caizse bir kurumsal elçiyim diyebilirim. Sonuçta, ben de ülkemizi bu şirkette temsil ediyorum. Dolayısıyla Türkiye şirketin en üst önem sıralarında diyebilirim sizler için.

LEVENT UYSAL (Mersin) – Peki “16 milyona yakın içerik kaldırdık.” dediniz ya -belki ben zamanımı geçiyorum ama- bu 16 milyon içeriği neye göre kaldırdınız? Yani bu, Filistin’le ilgili mi son zamanlarda, çocuklarla ilgili mi, nedir? Birazcık da onlarla ilgili aydınlanırsak biz hassasiyetinizi görebiliriz. Bir de nereye bu tür saldırı oluyor Türkiye’de? Kendimize göre bir “step” sonra diğer platformları da çağırdığımızda onlara karşı da bir söylem geliştirebiliriz.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, konuşmamda da bahsettiğim üzere, topluluk kuralları bizim aslında, yine, tabiri caizse, platformumuzun anayasası diyebiliriz. Şimdi, biz, bize gelen şikâyetlerde ya da ihlal durumlarında iki konuya bakıyoruz: Bunlardan bir tanesi, öncelikle

TikTok'un topluluk kurallarını ihlal edip etmediği; sonrasında, pek tabii ki yasal mevzuatlar. Şimdi, yasal mevzuatı ihlal eden içeriğe de biz takdir edersiniz ki direkt aksiyon alıyoruz, aynı şekilde topluluk kurallarımızı ihlal eden içeriklere de. Şimdi bizim topluluk kurallarımız çok geniş bir kural setini oluşturmakta ama sizlere bazı başlıklardan bilgi vermek isterim: Şiddet içeren davranışlar, gençlerin istismarı, çıplaklık ve vücut teşhiri, müstehcen içerik, “sarsıcı ve aşırı rahatsız edici” dediğimiz özellikle bu çok şiddet ya da çok vahşet barındıran içerikler, hayvanların istismarı, nefret söylemi ve nefret davranışları, taciz ve zorbalık gibi aslında bizim topluluk kurallarımızı ihlal eden birçok alt katman mevcut. Yine dezenformasyon ve yanıltıcı içeriklere de keza bu topluluk kurallarını ihlal eden içerikler diyebiliriz çünkü topluluk kurallarımızda bizim bir başlığımız, örnek vermem gerekirse Sayın Vekilim, platformumuzun özgünlüğü ve bütünlüğü yani toplum üzerinde zararlı, yanıltıcı bilgilere biz kesinlikle platformda müdahale etmiyoruz. Dolayısıyla bu 16 milyon içerisinde aslında bizim topluluk kurallarımızı ihlal eden, birçok konuda ihlal eden içerikler bulunmaktadır.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, teşekkür ederiz.

Şimdi Şebnem Hanım bir söz istedi.

Buyurun Vekilim.

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Saygıdeğer Komisyon üyelerimiz, çok değerli misafirlerimiz ve tabii ki sevgili meslektaşlarımız; hoş geldiniz sizler de. Sizler de hoş geldiniz, değerli bilgilerinizle buradasınız.

Sayın Başkanım, dediniz ya “Bu toplantının duyurusu yapıldıktan sonra binlerce, yüzlerce telefon aldım.” Herhâlde buradaki, Komisyondaki bütün üye arkadaşlarım da aynı telefonları, mesajları almışlardır, bunlardan birisi de benim. Genel anlamda gelen mesajlar -Levent Hocamın da altını defaatle çizdiği gibi, Sayın Başkanımın da çizdiği gibi- toplumun hassasiyetleri ve sinir uçları diyebileceğim konularda TikTok'taki, mecradaki o yayınlanan içeriklerle ilgili şikâyetler tabii ki. Tabii, gelen mesajların, bize ulaşan mesajların ağırlığı “Kapatılsın.” diye yani “Gidin, orada TikTok'un kapatılmasını isteyin.” diye çok güçlü bir şekilde taleplerin geldiğini söylemeliyim.

Şimdi, Sayın Başkanım da konuşmasının başında söyledi; biz hem AK PARTİ olarak hem de hükümetlerimiz olarak yasaklamalara, kapatmalara, sansüre karşıyız. Bunu zaten yirmi bir, yirmi iki yıldır bütün hizmetlerimizde, icraatlarımızda da ortaya serdik fakat tabii ki özgürlükler, tabii ki demokrasi ama -bütün bunlar güzel kelimeler- kamu düzeni ve kişi hakları söz konusu olduğunda, o sınırlara geldiğinde tabii ki bir düzenlemenin, bir dengenin olması gerektiğine eminim bu salondaki herkes katılacaktır istisnasız olarak. Belli başlıklar var, bunlar: İşte, istismar, işkence, nefret dili, aile birliğinin korunması gibi. Bu başlıklar, eminim, yine bu çatı altındaki herkesin dikkatle ve istisnasız bir şekilde hassas olduğu konuların başında. Bunu hatırlatmak ve bu konuda fikirlerimi paylaşmak istedim.

Samimiyetle bir sunum yaptığınızı görüyorum. Geçen Komisyon döneminde de benzer sunumlar ve konuşmalar oldu ama o günden bugüne gelen noktada rakamlara baktığımızda ve gelen tepkilere baktığımızda, daha iyiye değil, sanki daha negatif bir gidiş... Böyle bir durum olduğunu görüyoruz. Demek ki başka şeyler daha yapılmalı diye görüyorum.

Ben daha fazla sözü uzatmadan birkaç sorum var, onu sizlere sunmak istiyorum. Öncelikle TikTok ne kadar vergi veriyor? Bunu herhâlde hem bu salondakiler hem de herkes merak ediyor. Bunu rakam olarak sizden duyabilirsek seviniriz.

İkincisi: Her ülkede, anladığım kadarıyla, farklı yapılanmalar, kültürel adaptasyon, kültürel uyum ve dinamikler söz konusu. Buna nasıl dikkat ediyorsunuz? Türkiye için, benim derdim daha fazla Türkiye olduğu için, Türkiye özelinde kültürel adaptasyonda bizim dinamiklerimize uygun ne tür politikalar yapıyorsunuz, uyguluyorsunuz, ben bunu merak ediyorum.

Aynı şekilde, TikTok'un bir etik kodu var mıdır ya da bir topluluk anayasası var mıdır? Siz dediniz ki: "Belli hassasiyetlerimiz var ve bu filtrelemede bu hassasiyetler uygulanıyor." Ama bunu biraz daha açmanızı rica edeceğim ve bunun yazılı olan, olmayan ne tür bir düzeni ve düzenlemesi var, bunu sizden öğrenmek isterim.

Çok teşekkür ediyorum.

Ha, bir de son kez, Türkiye'deki TikTok kullanıcılarının yaş ortalaması nedir, o konuda da bilgi verirseniz...

Teşekkür ediyorum.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Öncelikle, çok kıymetli fikirlerinizi bizlerle paylaştığınız için bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

Gene, başta bahsettiğim gibi, bu tarz fikirler, bu tarz geri bildirimler inanın, bizde aksiyona dönüşüyor. Sizin hassasiyetiniz, bizim hassasiyetimiz; dolayısıyla biz bütün hassasiyetlerinizi gerçekten içtenlikle paylaşıyoruz.

Şimdi, öncelikle, ben ne kadar vergi verildiği konusuna geçmeden önce başka bir konudan bahsetmek isterim. Malumunuz, sosyal ağ sağlayıcıları Türkiye'de regüle edilen bir sektör hâline geldi. Yani, öncelikle, 5651 sayılı Kanun 2020'de çıktı, 2021'de yürürlüğe girdi. Yine, geçtiğimiz sene, bahse konu düzenleme güncellendi ve özellikle Türkiye'de belirli bir kullanıcı, günlük kullanıcı sayısının üzerine çıkan platformlara Türkiye'deki yasal temsilciliklerinin yine kanunla paralel bir şekilde değiştirilmesi söylenmişti ve biz bunu ilk yapan şirket olduk. Şimdi, bu, şu demek: 5651 sayılı Kanun'da, takdir edersiniz ki çeşitli içerikler var, katalog suçları var ve biz aslında resmî makamlardan da özellikle toplumda suç teşkil eden içeriklere ilişkin gönderiler alıyoruz ve bunlarla aksiyona geçiyoruz. Bizim, resmî makamlardan gelen içerik kaldırma taleplerine uyum oranımız yüzde 97,7; öncelikle bunu paylaşmak isterim çünkü bu yüzde 97,7'lik içerik kaldırma oranı -resmî makamlardan gelen taleplere uyum- zaten kanunen bizim yükümlülüğümüz aslında, biz bunu yapmakla yükümlüyüz. "Aradaki fark ne?" diye soracak olursanız, tabii ki biz de zaman zaman, şimdi, her içeriği aldığımızda önce bizim, başta bahsettiğim topluluk kuralları perspektifiyle inceliyoruz. Topluluk kurallarında bir ihlal varsa zaten işlem yapıyoruz. Topluluk kurallarını ihlal etmeyen fakat yasal mevzuatı ihlal eden bir işlem varsa bunu bizim hukuk birimimiz ayrıca değerlendiriyor ve bu şekilde biz aksiyon alıyoruz. Bir de biz gene bu rakamları "web" sayfamızdan yayımlıyoruz. Şimdi, Ocak-Haziran 2023 tarihinde, ilk altı ayda biz toplam 107 adet talep aldık. Bu 107 talebin içerisindeki içerik sayısı 3.958 içerikti ve burada, 3.958 içerikte yasa ihlalleri nedeniyle işlem yapılan içerik sayısı da 3.796'ydı. Fakat özet geçmem gerekirse, aslında, içerik kaldırma oranı burada yüzde 97,7'ye tekabül ediyor ki bu da bizim Türkiye'ye uyum konusundaki yine bir tezahürümüzün aslında göstergesi.

Vergi konusu... Ben geçen sene burada bir sunum yaptığımızda 22 Ocak 2022'dyi ve 2021 yılına ait ne kadar dijital hizmet vergisi verdiğimizden bahsetmiştim. 2021 yılında biz 93 milyon TL'lik bir dijital hizmet vergisi vermiştik. Bu sene, Türkiye'de, 1 Ocak 2023 tarihinden 31 Ekim 2023 tarihine yani ilk

on aylık sürede 449 milyon Türk lirası dijital hizmet vergisi ödedik. Bunu da sanırım açıklayan, yine, ilk ve tek sosyal ağ sağlayıcısı olduğumuzu düşünüyorum ve bu da bizim, aslında, yine, iyi niyetimizin ve oluşturmaya çalıştığımız bu güven duygusunun bir örneği ya da bir göstergesi diyebilirim.

Her ülkede farklı, bahsettiğiniz gibi, her ülkede ya gerçekten coğrafi... Yani, burada suç teşkil eden bir şey belki Batı'da suç teşkil etmeyebiliyor ya da tam tersi durumları görebiliyoruz fakat şunu söyleyebilirim: Bizim topluluk kurallarımızın altında çeşitli alt politika kırımları var ve bunlar ülkeden ülkeye tabii ki çeşitlilik gösteriyor. Türkiye'de biz -konuşmamda da bahsettiğim üzere- akademik kurumlarla, STK'lerle bu alanda fikir alışverişi yapıyoruz ve Türkiye'deki politika setimiz diğer ülkelerden pek tabii farklılık gösterebiliyor. Ben hatta bu vesileyle şunun bilgisini de vermek isterim: Özellikle en son üzerinde çok konuştuğumuz canlı yayın mevzuuyla ilgili olarak ya da canlı yayınlarla ilgili olarak biz Türkiye'deki politika ve kural setimizi bu en son yaşanan hadiseler sonrasında yeniden gözden geçirme ve yine toplumun hassasiyetleriyle uyuşacak şekilde gözden geçirme kararını aldık ve bu süreci başlattık, bunu da belirtmek isterim.

Yaş ortalaması, demografik konuyla ilgili olarak da şu an elimde böyle bir yazılı metin yok ama takdir ederseniz ki biz bunu, Komisyon sonrasında yazılı olarak sizlere iletmek isteriz.

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Teşekkür ederim.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sağ olun.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Vergi?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – 449 milyon Türk lirası.

LEVENT UYSAL (Mersin) – Ona bağlı bir şey söyleyeceğim. Şimdi, Emir Bey, süper şeylerden bahsediyorsunuz, harika, teşekkür ederiz. Özellikle bir Türk olarak da TikTok'ta çalışmalarınızı canıgönülden destekliyoruz. Bakın, siz şunu söylüyorsunuz: “93 milyon vergi verdik geçen sene, 450 milyon bu sene verdik.” Demek ki gelirleriniz de 5 kat artmış Türkiye'de, demek ki hassasiyetlerinizin de 5 kat artması lazım dip rakamda ama maalesef... Sayın hocamızın dediği de şu: Geçen seneki negatif enerjiyle bu seneki negatif enerji de 5 kat artmış. Bunlara nasıl önlem alacağız? Şimdi, güzel, para kazanıyor, işte, vergi veriyor, buralarda bir derdimiz yok. Biz burada toplumun hassasiyetini konuşuyoruz efendim. Ben burada milletvekili olarak değil, bir baba olarak sizlere seslenmek istiyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, söz vereceğim arkadaşlar, herkes söz talebinde bulundu. Şimdi Selcan Hanım'a söz vereceğim, sonra Büşra'ya, sonra Sevilay Hocama, sonra... Önce kızlar, pozitif ayrımcılık, sonra devam edeceğiz, zamanımız var.

OKAN KONURALP (Ankara) – Kadınlar.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Kadınlar.

Buyurun.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tekrar olmaması için uzatmayacağım, genel olarak kaygılarımız ortak. Ben de bir anne olarak Levent Bey'in yaşadığı sıkıntıları, bütün filtreleme çabamıza rağmen çocuklarımızın maalesef asla maruz kalmasını istemediğimiz içeriklere maruz kalmasından kaynaklanan sıkıntıları yaşıyorum. Şimdi burada ısrarla sorulan, hem Şebnem Hanım'ın hem Levent Bey'in sorduğu ama yuvarlak cevap aldığımız bir konu var. Yani şimdi siz diyorsunuz ki: “Türkiye'deki hassasiyetleri bilen moderatörler, işte, Türkiye'ye özgü, diğer ülkelerden farklı bir model geliştirilecek.” vesaire ama tam olarak bizim hassasiyetlerimizin ne olduğunu düşünüyorsunuz? Yani hassasiyet derken aynı şeylerden

mi bahsediyoruz acaba? Bunu bir netleştirebilirsek... Ya da mesela Cihan Bey'e mi sormak lazım yani siz nasıl bir kamu politikası uygulaması gerektiğini tavsiye ediyorsunuz TikTok'a? Çünkü işte, tamam, topluluk kuralları, Anayasa'mız, işte, suç teşkil eden durumlar vesaire ama siz Türk toplumunu nasıl okuyorsunuz? Çünkü burada hassasiyet olarak sıraladıklarınızın tamamı maalesef içerik olarak karşımıza çıkıyor TikTok'ta. Dolayısıyla bunu bir netleştirebilirsek eğer yani bizim neden rahatsız olduğumuzu, bizim derken toplumun neden rahatsız olduğunu Türkiye'de varsayıyor ve tam olarak, somut olarak neye göre şekillendiriyorsunuz önlemlerinizi?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyorum.

Bahsettiğim gibi ortak kaygılarınız ortak kaygılarımız, dolayısıyla hakikaten tüm samimiyetimle söylüyorum: Buradaki bu geri bildirimler ve yorumlar başta olmak üzere toplumda infial yaratan her türlü konuyu biz ilgili birimlerimize aktarıyoruz ki bir daha yaşanmaması adına. Bugün aslında burada toplanmamızın sebeplerinden bir tanesi de geçtiğimiz haftalarda ortaya çıkan bir içerikle aslında bu TikTok şu an gözler önünde diyebilirim yani bunu söylesem...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Hep gözler önündeydiniz siz.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Ama Sayın Başkanım, biz dediğimiz gibi yani aslında yerelleştirme, yatırımlarımızla gözler önünde olmayı tercih eden bir firmayız, bir platformuz. Bahsettiğim yani Türkiye Basketbol Süper Ligi'ne sponsor olmak, İKSV'yle iş birliği yapmak, biz bunlarla göz önünde olmak isterken maalesef toplumda infial yaratan çeşitli içeriklerle bugün burada sizlerin huzurundayız Sayın Vekilim. Dediğimiz gibi yani bir daha yaşanmaması adına bütün hassasiyetleri göz önüne alarak politikalarımızı bu doğrultuda güncelleyeceğiz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Şunu anlamaya çalışıyorum yani evet, işte, çocukların teşhiri, kendilerini teşhiri ya da istismar ya da şiddet, evet, hepimizin ortak hassasiyeti ama acaba şu mu farklı: Yani sizin -“sizin” derken kurumdan bahsediyorum, kişisel değil- teşhiri teşhir olarak algılama eşliğiniz ile bizimki farklı mı acaba ya da şiddeti şiddet olarak algılama eşliğiniz ile bizimki farklı mı acaba yani oradan mı kaynaklanıyor aradaki bu değerler uçurumu?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, şöyle ki: Yine konuşmamda bahsettiğim üzere, bizim zaman zaman fazla yani aşırı moderasyon yaptığımız durumlar da olabiliyor. Şöyle ki: Biz, bahsettiğim gibi, bir regüle sektörün oyuncusuyuz yani topluluk kurallarının kaçırdığı bir durum olması durumunda zaten bizim uymamız gereken yasal süreçler var. Veleve ki topluluk kurallarımız bunu kaçırdı -ki bugüne kadar çok azdır bunun oranı diyebilirim sizlere- topluluk kurallarının kaçırması durumunda 5651 sayılı Kanun'dan dolayı -bahsettiğiniz gibi- teşhircilik, cinsel istismar, Atatürk'e hakaret gibi her türlü konuya biz zaten uyum sağlıyoruz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Şimdi, aslında herkesin hissiyatı -sözü Büşra Vekilimize verirken- şu: Sen güzel konuşuyorsun da fakat uygulama farklı yani pratik teoriyi aşıyor, etik kodlarınız var fakat biz TikTok'ta başka şeyler görüyoruz; tüm herkesin hissiyatı bu yönde. Onu Büşra Vekilimizin sorusuyla beraber bir...

Buyurun Vekilim.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, öncelikle hoş geldiniz diyorum. Bilgilendirme için teşekkür ediyorum.

Siz ilk, açılış konuşmasında kullanıcı yaş sınırınızı 13 olarak açıkladınız, doğru mudur?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Doğru.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – 3,5 yaşında bir kızınız olduğundan da bahsettiniz.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Doğrudur Sayın Vekilim.

BÜŞRAPAKER (İstanbul) – Tabii, sizin için çok erken bir soru ama çocukların cep telefonu kullanım yaşının 8 olduğunu, özellikle büyükşehirlerde 6 yaş itibarıyla cep telefonları veya akıllı cihazlarda bir telefon numarasına sahip olduklarını biliyoruz. Benim kızım daha yeni 13 yaşında ama benim kızım bir telefon numarasıyla istediği anda sizin TikTok'unuza girip telefon numarasını yazıp gönderilen şifreyle üyelik oluşturabiliyor. Kızıma "Mail adresini kendin aç." dediğimizde, iki sene öncesine kadar bütün o bilgileri girme kabiliyeti yokken sizin platformunuza istediği anda bütün arkadaşlarıyla birlikte üye olabildiler. Siz bu yaş limitini koyarken hiçbir güvenlik bariyeri, çiftli koruma, üyelik oluşturmada bir güvenlik sistemi kurmuyorsunuz ki. Kurmadığınız bu yerde "Biz çocuklara karşı içeriği koruyoruz." demenizin inandırıcı olmadığını... Başkanımız da biraz önce ondan bahsetti, söylediğiniz cümlelerdeki inanmadığımız taraf orası. Eğer girip çocuklar bunlara rahatlıkla ulaşabiliyorsa, hiçbir filtrelemeye... Ben anne olarak uygulamayı ne zaman kuracağım, filtrelemesini yapacağım, ondan sonra da güvenli olarak TikTok'ta dolaştığını düşüneceğim? Mümkün değil.

İstanbul'da, büyükşehirde bütün çocuklarımızın elinde bir telefon var, maalesef telefonların birçoğunda, androidlerde uygulamanızın kampanyası olarak, otomatik olarak, yüklenmiş olarak geliyorsunuz, içinde telefon hattı olan, telefonu olan bütün çocuklar çok rahatlıkla size ulaşabiliyorlar ve istedikleri içerikleri istedikleri şekilde izleyebiliyorlar. Bu konuda ya güvenliklerinizi artırın ya üyelik girişlerinizi daha güçlendirin, girişlerle ilgili bir kontrol sağlayın, biz de sizin bu konudaki hassasiyetinize inanalım.

Teşekkür ediyorum.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Yorum yapma fırsatım var mıdır Sayın Başkanım?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Tabii, buyurun.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Bahsettiğim gibi 13 yaş altındaki kullanıcılara biz kesinlikle platformda müsaade etmiyoruz, tespit hâlinde de hesaplarının kapatılmasına kadar giden bir süreç var ki hemen kapatılıyor.

Bu bahsettiğiniz konu TikTok nezdinde bir sorundan ziyade aslında bir sektör problemi çünkü bizde, her platformda olduğu gibi beyana dayalı bir yaş sistemi var. Dolayısıyla bu sebepten, aslında biz ailelere de bir kontrol mekanizması sağlıyoruz ki dediğim gibi 13 yaş altını kesinlikle kabul etmiyoruz ama aile eşleşmesi özelliğiyle birlikte aslında ailelerin biraz daha kontrol sahibi olması konusunda da ailelerden destek bekliyoruz.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – 10 yaşındaki çocuklar Instagram hesabı açmak için mecburen kapımıza geliyor "Ne olur yardım et, burada takıldım, çok soru soruyor." diye. Siz sormuyorsunuz; öyle bir soruya ihtiyacı yok çocuğun, bana sorma ihtiyacı yok. Bakın, bizler başında olan anneleriz, bir de bunların çok rahat, ellerinde telefonla bütün gün sokakta olan çocuklar olduğunu düşünün, annenin babanın bu konunun farkında olmadığını düşünün. Yani siz daha çok soru sorarak çocuğun zorlanmasını sağlayın ki biz o zaman anne-baba olarak müdahil olalım.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyorum.

Malumunuz, 5651 sayılı Yasa'nın yeni gerekliliklerinden bir tanesi zaten çocuklara ayrıştırılmış bir hizmet sunulması. Dolayısıyla, biz bu konuda gerekli çalışmalar üzerine şu an şirket olarak odaklanmış durumdayız ve bahsettiğiniz gibi, çocukların tespiti konusunda da çeşitli adımları ilerleyen dönemlerde atacağız.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Sevilay Hanım, Sayın Vekilim, buyurun.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli konuklar, sevgili basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Açıkçası, burada iki temel, farklı dil konuşuyor; bir tarafta, ebeveyn, çocuklar, hassasiyetten söz eden dil ve herkesten söz eden dil... Sanki hepimiz aynı yerdeyiz “Kim bu herkes?” demek de gerekiyor. Nasıl siz soruyorsanız TikTok’a “Kimin hassasiyeti? Kim bu herkes?” diye, ben de aynı soruyu aslında şu anda iktidar partisinin konuşan temsilcilerine sormak isterim. Diğer tarafta da topluluk kuralları, aksiyon alma, oyunun kuralı gibi, tamamen teknoloji firmalarının o soğuk dili içinde -doğal olarak- meseleye bakan bir yaklaşım var. Burası Dijital Mecralar Komisyonu, ben bu Komisyonda ilk kez söz alıyorum, önceki toplantılardan biri bir rahatsızlığımıza, biri yurt dışı seyahatime denk gelmişti, birazcık uzun konuşabilirim izninizle, partimin de bugün burada olan tek temsilcisiyim.

Bence böyle bir Komisyonda konuşmaya başlarken elbette herkesin çocuklarla ilgili kaygıları var ama zaten 16 milyon içeriği engellemiş, yüzde 99,7 oranında resmi taleplere cevap vermiş bir kuruma sorulan soruların bundan ibaret olması açıkçası büyük talihsizlik, tamamen bir sansüre dönük mekanizmalar. Ben çocuğum 3 yaşında, 4 yaşında diyemeyeceğim fakat şöyle bir şey söylemek isterim: Elbette ki herkesin çocuklarla ilgili bir kaygısı var. Bunu da bir bilim insanı olarak paylaşmak isterim. Şu anda Türkiye’de hâlâ sürdürülmekte olan, bütün yayın kuruluşlarının uyduğu akıllı işaretleri hepimiz biliyoruz. Bu bugün nasıl RTÜK eliyle bir sansür mekanizmasına dönüştürülmüş olsa da açıkçası, o, ebeveynlere dönük bir rehberlik sistemiymiş. 2003 yılından 2006 yılına kadar ebeveynleri ve çocukları bilgilendirmek ve doğru yönlendirmek için kurulan bu sistemde 3 kişilik bilim kurulunun üyesiydim. Bir psikiyatrist, bir psikolog ve o dönem doktorasını yeni almış bir iletişim bilimci olarak bu sistemi biz Hollanda’ya giderek, NICAM Audiovisual Sınıflandırma Sistemi’ni model alarak, gönüllü akademisyenler olarak RTÜK bünyesinde haftada neredeyse iki gün ve üç yıl çalışarak son derece özenle kurduk. Bugün o, işte, sigara görünce onu bulanıklaştırma, sosyal yaşamda paylaşılan bir kadeh içkiyi yasaklama gibi son derece saçma sapan bir biçimde kullanılan bu sistem, açıkçası, çok sıkı bir algoritma üzerine oturan bir sistemdir ve bir rehberlik sistemidir. Yani buna üç yılını vermiş bir bilim insanı da ya da işte, bütün o RTÜK uzmanları da o dönem -şimdi artık böyle çalışmalar yapılmıyor oralarda- bu kaygılara sahiptir. Ayrıca, herkesin, toplumun iyiliği, çocukların iyiliği için anne-baba olmaları gerekmiyor. Elbette çok anlıyorum bu dili de ama sadece bu mecrada konuşmanın biraz bu düzeyde de tezahür etmesi gerektiğini söylemek istiyorum.

Herkes TikTok’un kapatılmasını filan istemiyor, herhangi bir sosyal medya hizmet sağlayıcısının kapatılmasını da istemiyor. Herkes dediğimiz kimdir? Baktığımız zaman, AKP adına konuşuyorsak yüzde 35 oranında bir oydan söz ediyoruz eğer büyük, 7 partili ittifaktan değil de sizden söz ediyorsak. Ki AKP içinde bile bence “TikTok kapatılsın.” demeyen epeyce isim vardır. Toplumun sorunu TikTok da değil bu anlamda. Çocukların, kadınların, ailenin karşı karşıya olduğu dehşetengiz o kadar çok meselemiz varken herkesin derdinin TikTok olduğunu söylemek bana kalırsa son derece problemli. Evet, sosyal medya içerikleriyle ilişkili rahatsızlıklarımız var. Ama bu rahatsızlık bir ev kadının... Keşke olmasa bu tür içerikler ama televizyonlar bunlarla dolu. Bugün büyük ölçüde AKP’ye yakın sermaye tarafından kontrol edilen televizyonların gündüz programlarına bakarsanız işte, yakasını açmış göğüs çatalını gösteren bir kadın figüründen... Yani kadın memesi bu kadar korkunç bir şey değil,

plajlar bunlarla dolu. Onun yanında ahlaki erozyonu dışa vuran o kadar korkunç söylemler var ki buna rağmen bu tür programların da kapatılmasını düşünmüyoruz. Mesele kapatmak değil. Hele TikTok'tan şunu duymak beni gerçekten biraz dehşete düşürüyor: "Daha yayınlanmadan yüzde bilmem kaç oranında müdahale ediyoruz." İfade özgürlüğünün görkemli tarihi içinde bununla mücadele 1600'lerde başlıyor. 1650'ler yani 17'nci yüzyıl gibi bir tarihte John Milton'ın yazdığı "Areopagitica"ya bakarsanız kitapların yayınlanmadan önce sansürlenmesine karşı çıkmıştır, basın özgürlüğünün temel metinlerinden biridir. Bugün geldiğimiz noktada, biz yayınlanmadan sansür diyoruz.

Peki, ne olacak, serbest mi kalacak? Bütün bunlar, sosyal medyada bizi rahatsız eden içerikler, nefret söylemi... Nefret söylemiyle mücadeleyi hiç de o kadar güçlü biçimde yapmıyorsunuz. Bunun dışında, çocuk istismarıyla mücadeleyi hiç de o kadar güçlü biçimde yapmıyorsunuz. "Gerçek hayatta ne yasaksa sosyal medyada da yasak olmalıdır." da çok talihsiz bir açıklama. Gerçek yaşam, gerçek yaşamdır; sosyal medya, sosyal medyadır. Bire bir birbirine indirgenemez, indirgenemeyeceği sayısız örnek verebilirim ama şu anda bu kadar detaya gitmeyelim.

Söyleyeceğim çok şey var. Tekrar bu konuya dönmek istiyorum: Kadın ve çocuk istismarıyla ilgili toplumda infial yaratan birçok olay cezasızlıkla sonuçlanırken, bunların bazıları sizin partinizle yakın ilişki içindeyken, üzerine bir tek cümle bile kurmazken hangi aile, hangi aile hassasiyeti?

Şirin Ünal vakası... "Bağımsız yargı" filan demeyin, herkes gerçekten güler. Evinde çalışan Özbek kadın Nadira Kadirova, onun silahıyla öldürülmüş bulundu, silah 1 metre ötedeydi ve olay, bugün iç hukuk yolları tüketilmiş biçimde AİHM'e taşındı. Tolga Ağar meselesi... Bir iletişim fakültesi öğrencisi Elâzığ'da intihar etti, bir gün önce onunla görüşmüştü. Çok yakın tarihli, ekim diyesim geliyor, Kur'an'a Hizmet Vakfının tanınmış ismi kendi çocuğunu, 4 yaşındaki çocuğunu istismardan soruşturma, kovuşturma geçirdi, belgelendi ve bu dosya da kapatıldı. Bu dosyayla ilgili soru soran Sera Kadıgil'in önergesinden şahsın adı çıkarıldı. Şu anda isim vermek gibi bir şeye hem giremeyeceğim hem de açıkçası hatırlamıyorum. Bunlarla ilgili bir hassasiyet neden yok?

Ailelerin meselesi niye TikTok olsun? Aileler gerçek bir yıkım içinde, ekonomik darboğazda. Sosyal medya figürlerimiz de değişiyor, yakın tarihte en son şeyler yüzde 80 oranında sosyal medya kullanıcımızın olduğunu söylüyor. Bunları yasaklayarak bir yere varamayız, sosyal medya yasaklanamaz. Bu tartışmalar çok yapıldı. Küreselleşme karşıtları yıllar yılı hop oturdu hop kalktı. Bizim de birçok itirazımız olabilir ama küreselleşme bir süreçtir, maruz kalırsınız, sona erdiremezsiniz; sosyal medya da tıpkı bunun gibidir. Biz istiyoruz diye ne TikTok biter ne Instagram biter ne Twitter biter. Yapılması gereken toplumda, gerçek yaşamda rahatsızlık yaratan bütün mevzularla gerçek bir yüzleşme, kadınların ve çocukların gerçekten sahiplenildiğini, gerçekten korunduğunu gösteren bir iktidar duyarlılığı. Bu kadar korkunç bir cezasızlık süregiderken, İstanbul Sözleşmesi'ne son vermiş ve bunu yaparken son derece istismar edici bir politika uygulamış bir iktidar, oturtup karşısına sosyal medya hizmet sağlayıcılarını sorguladığında 2 kere düşünmek gerekiyor. Nedir istismar edilmesi? Bunu her yerde söylüyorum, her yerde yazıyorum, yıllar yılı yaptığım akademisyenlikten barış imzacısı olduğum için ihraç edildikten sonra gazetelerde yazdım. Kendimi biraz da basın mensubu olarak görebilirim, yedi yıl haftanın iki günü yazdım ve analiz programları yaptım. Bütün bu bilgiyle baktığımız zaman, bu kadar cezasızlık içinde İstanbul Sözleşmesi'nde istismar edilen -her yerde yazdım dediğim şey- neydi? 30 sayfalık metinde -okuma alışkanlığımız o kadar yok ki- bir tek yerde, bir tek kelimeyle cinsel yönelim çerçevesinde ayrımcılık yapılmayacağı söylenir. Hiçbir yerinde başka türlü... Keşke geçseydi.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Basına bir yasak getirdiniz mi?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Vekilim tamamlasın.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Niye çıktı basın mensupları biz konuşurken?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Görüntü alma yasağı diye bir şey var mı?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Yok, öyle bir şey yok.

Zaten arkadaşlar...

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – O arkadaşların ben konuşurken çıkacaklarını hiç zannetmiyorum, içinde öğrencilerim vardı ve beni merakla dinlemek isteyeceklerini biliyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Hocam, gündemle ilgili konuşalım lütfen.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Gündem bununla çok...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Hayır, yani...

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Devam ediyorum, izin verin.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Lütfen, tamamlayın. Diğer vekillerimiz de söz alacaklar. Sizden ricam...

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Bakın, 5 kişi konuştu o taraftan.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Sevilaycığım, bir dakika, bir müsaade et.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Bir saniye, sözümü tamamlamak istiyorum, izin verin.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Siz sözünüzü tamamlayacaksınız.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Sorularım var TikTok için.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Size de teşekkür ediyorum verdiğiniz bilgiler için.

Tabii, böyle konuşuyorum diye teknoloji firmalarının da bu konudaki politikalarını onayladığım anlamına gelmiyor. Önümde, çok yakın tarihte elime ulaşan SES Eşitlik, Adalet, Kadın Platformunun bir bülteni var. Çok düzenli çıkan, çok nezih çalışmalar yapan SES Eşitlik, Adalet, Kadın Platformu TikTok'a kendilerine uygulanan algoritmik sansürü ve gölgelemeyi soruyor, vakalarla soruyor. "Neyi yasaklıyorsunuz?" Benim hassasiyetim ile -isim vermeyeyim- diğer vekillerin hassasiyetleri çok farklı olabilir. Bu hassasiyet bir ölçüt olamaz ama sizin uyguladığınız algoritmik sansür yani teknoloji firmalarının belirli konuları kullanıcıların platformlarından çıkarmaları... SES diyor ki: "Bizim düzenli yayınladığımız 'Yükselt SES' ini!" podcasti Tiktok tarafından düzenli olarak gölgeleniyor ve birkaç kez de algoritmik sansüre maruz kaldık." Gölgeleme içeriklerin gömülmesi ve görünmezleştirilmesi; bunu birçoğumuz yaşıyoruz, diğerini az evvel söyledim. Bu algoritmik sansüre konu olan sadece iki örneğini vereyim: Biri Akbelen protestoları. SES'i bilen biri olarak oradaki bir videonun hiçbir zaman şiddet içerikli bir şey olmayacağını söyleyebilirim. Nitekim Akbelen'de de bu anlamda güvenlik güçlerinin şiddeti dışında bir şiddet yoktu, bir protestolar dizisiydi. Arkasından, Mahsa Amini protestoları; kaldırılan içerikler bunlar. Yani, SES Eşitlik, Adalet, Kadın Platformunun bu bülteninden de yola çıkarak siz bunları tasnif ediyor musunuz; ne kadarı politik, ne kadarı başka nedenlerle? Bu politik baskılara, resmî kurumlardan gelen yüzde 99,7'ye uymak gerçekten de bu kadar rahatlıkla sahiplenecek bir şey mi olmalı? Neden bu konuda... TikTok her yerde, evrensel kurallar neyse, Avrupa'da neye uyuyorsa, dünyanın başka yerinde neye uyuyorsa burada neden bu değil de bizim karşımıza Akbelen gibi bir şey çıkıyor diğer söylediğim, saydığım konuların hiçbirini yokken?

Teşekkür ederim dinlediğiniz için.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ederiz Vekilimize.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Başkanım, yanıtlayabilir miyim?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Tabii, tabii, buyurun.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, öncelikle çok teşekkür ederim kıymetli görüşleriniz için.

SES Eşitlik, Adalet ve Kadın Platformuyla ilgili ben bugüne kadar hiçbir şikâyet almadım.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Yazdılar her yerde ve yanlışlamadınız; onu da kontrol etti, bir tekdibiniz yok.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – İnanın görmedim ama ben STK’lerden de sorumluyum, akademiden de sorumluyum, kamu kurum ve kuruluşlarından da sorumluyum. Ben kendileriyle iletişime geçmek ve konuyu daha iyi anlamak isterim.

Bizim algoritmik sansür gibi bir uygulama yapmamız mümkün değil Sayın Vekilim çünkü biz altı ayda bir, bizi düzenleyen BTK’ye nasıl bir algoritma üzerinde şey yaptığımızı raporluyoruz.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – İçeriklerinde kaldırdınız ve şikâyet üzerine yeniden koyuldu, bunu yayınladılar ve yanlışlamadınız. Bir kontrol ederseniz ve kamuoyunu bilgilendirirseniz güzel olur.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Tabii ki Sayın Vekilim.

Biz bunu bir çalışalım, hatta sonrasında sizlere yazılı bir bilgi verelim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ederiz.

Şimdi Tuncay Özkan Bey’e söz veriyorum.

Buyurun Üstadım.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; gazeteci arkadaşlara görüntü alma yasağı geldiğini, o nedenle çıktıklarını söylediler, onun için sordum sorumu; olmadığını söylediniz, teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Arkadaşlara öyle bir şeyimiz yok. Siz kıdemli büyüğümüzsünüz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Tabii, tabii, biliyorum, ben de ona şaşırdım. “Ajanstan gelen şey niçin...” diye...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Yani haberlere yetişmek isteyebilirler.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yok, onlar sorun değil yani sizden bir şey olmadığını öğrendikten sonra rahatladım.

Hoş geldiniz. Emir, yaşlanmışsın. Biz Emir Bey’i geçen sefer daha genç, yakışıklı, böyle daha şey... Bir de biz Emir’i AB’den de sorumlu bölgeden bekliyorduk. Türkiye’yi giderek bu uluslararası şirketlerin Afrika ve Orta Doğu’ya sıkıştırma konusundaki çabalarını hoş karşılamıyoruz. Yani biz Türkiye’yi Avrupa Birliğinde görmek istiyoruz, Avrupa Birliği klasmanında görmek istiyoruz, Afrika ve Orta Doğu’ya sıkıştırılmış bir Türkiye temsilinden rahatsızız. Yani seni yaşlandıran şeyin bu olmadığını biliyorum ama iyi yani, gene de burada, bu mevkide bulunmandan hoşlanıyoruz, diğer arkadaşlarımız açısından da aynı ama Türkiye’ye uygulanan muameleyi kabul etmiyoruz. Şirketlerin Avrupa’dan koparılmış, Afrika’ya ve Orta Doğu’ya yaslanmış bir Türkiye bakış açısını benimsemiyoruz. Biz Avrupa Birliğinin bir parçasıyız, temel hedefimiz odur, oraya doğru ilerleyen bir Türkiye’nin geriye doğru çekilmesini şirketlerde kabul etmiyoruz. Şirketinize iletirseniz sizi Avrupa temsilcisi de yapsın, talebimiz bu.

İkinci olarak, biz, bizim seçmen tabanımız telefonlarımızı yıktı, santraller kilitlendi “TikTok kapatılmasın, TikTok devam etsin çünkü bu TikTok’tan en çok Recep Tayyip Erdoğan, Sayın Cumhurbaşkanı yararlanıyor, 601 bin takipçisi var, 10 milyon 200 bin de beğenisi var.” diyorlar. Sonra

-bizim eski Genel Başkanımız- “Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nun 792 bin takipçisi var, 12 milyon 2 de beğenisi var TikTok’ta.” diyorlar. CHP’nin 171.500 yüz kişi takipçisi var TikTok’ta, 1,6 milyon beğenisi var, İYİ Partinin 14.700... 176.900 de beğenisi var. Siyasetin kullandığı bir mecra. Mecraların nasıl kullanıldığı, tabii içerik üreticisini denetlemek bu yeni dünya düzeninde çok mümkün değil ama işte filtreler, şunlar bunlar, biz bunların artırılmasını istiyoruz. Ama asıl istediğimiz şey, Türkiye ofisinizin daha çok, bütün illeri kapsayacak ve anında müdahale edecek bir kurulum organizasyonuna ulaşması. Biz size geçen sefer de sormuştuk, siz “Türkçe bilenlerin sayısı çok.” dediniz ama biz ofislerinizin Türkiye geneline yaygınlaşmış, en az 7 bölgede, illerde açılan ofislerinizin, müdahaleye anında, şikâyetlere, anında yanıt verecek bir yeterliliğe ulaşmasını istiyoruz. Ama ne yazık ki bugün sunumunuzdan da gördük ki bu çalışma yeterliliğine ulaşmamışsınız. Yani yasaklamak, filtreleme ya da kapatmak... “Sizi kapatırsak kurtulmuş oluruz...” Hani demiş ya Millî Eğitim Bakanı “Bu okullar olmasa Millî Eğitimi yönetmek çok iyi olur.” Siz olmasanız sosyal medyayı yönetmek belki biraz daha rahat olabilir ama sorun sizin varlığınız içerisinde, sizin olumlu etkilerinizden yararlanarak bir sonuca ulaşmak istiyoruz. Elbette ki çocuklarımızı korumak konusunda bizim sizden beklentilerimiz var ama çocuklarımızı televizyondaki zararlı etkiden de koruyamadık; kadın programları, evlilik programları, izdivaç programları... Toplumumuzun başka kesimlerinde de kültürel bir yozlaşma var, çürüme var. Enflasyonun yüzde 127 olduğu, yüzde 180 olduğu ülkelerde en önce ahlak tükenir, eğer bir ahlak örgüsü içinde bakacaksak. O tükenişin sebebi TikTok değil, o tükenişin sebebi kötü iradedir, kötü yönetimdir. Kötü idare ettiğiniz zaman, kötü yönettiğiniz zaman doğal sonuçlar vardır. Türkiye yüzde 200’leri aşan enflasyon dönemlerini de gördü 80 öncesinde; o zaman da çok felaket durumdaydık, bugün de çok felaket durumdayız.

“Depremde dezenformasyonla mücadele için hemen İletişim Başkanlığına gittik; anlaştık, uzlaştık, her şeyi kaldırdık.” Neyi kaldırdınız? “Gelmiyorlar!” “Araç yok!” “İmdat, beni kurtarın!” diyen insanların feryatlarını mı kaldırdınız? Ne yaptınız orada? Niye hemen İletişim Başkanlığına koştunuz? Organizasyonunuz varsa, sistem çalışıyorsa Hatay’da insanlar feryat figan depremde yardım bekliyorsa onların sesini niye kaldırdınız? Neyi kaldırılıyorsunuz? Neyi kaldırdığınızla ilgili... Bakın, arkadaşlar, neyi kaldırdığınızla ilgili bir şey söylemeden bu yasakçı tutumu ortaya koymayın. Biz size sorarız: Neyi kaldırdınız kardeşim? İletişim Başkanlığı talimat verdi, interneti kestiler. Hangi yasal gerekçeyle? Niçin kapattınız interneti? İnsanlar feryat ediyor, yıkıntının altından bağıyor. Hatay sokaklarında, diğer kentlerde gezerken insanlığımdan utandım. Onların kime oy verdikleri vermedikleri önemli değil, insanlar yardım istiyorlar; bunun politik bir bakış açısı yok. Yardım isteyen herkese ulaşacağız. Amaç ne? Araç ne? İnternet. “İnterneti kapattım. TikTok’tan kaldırdım.” Neyi kaldırdınız? Niye kaldırılıyorsunuz? Bu tür konularda lütfen açıklama yapın. Bu tür yaklaşımla geldiğiniz zaman, o zaman olmaz.

30 milyon insan tarafından takip ediliyorsunuz. 30 milyon insan tarafından takip edilen bir yapının dijital telif uygulaması konusunda bize bir şey söylemesi lazım yani “Biz katılımcılarımıza şunu veriyoruz, ürün satışından şunu elde ediyoruz, bu elde ettiğimizi de şöyle paylaşıyoruz.” Hakikaten sizin dışınızda hiç kimse buraya gelip vergisini söylemedi ama bu bizim sorunumuz. Başkanımız Maliye Bakanlığına sordu geçmiş dönemde de çeşitli yanıtlar aldı bundan önceki dönemlerde. Biz şimdi soruyoruz ve diyoruz ki: Bu dijital telif konusunda ne düşünüyorsunuz? Dijital telif yasasının dışında, ürün satışından ne kadar kazanım elde ediliyorsunuz ve bundan elde ettiğinizden ne kadar vergi veriliyorsunuz? Yani Türkiye Cumhuriyeti’nin yasalarının hükmettiği hangi alanlarda para kazanılıyorsunuz, vergi veriliyorsunuz? Elbette ki kazanın, ne kadar kazanırsanız o kadar kazanın ama vergisini vermek zorundasınız. Eğer bir açık varsa bizim buradaki temel ödevlerimizden bir tanesi o açığı kapatmaktır, o açığı kapatarak vergi alınmasını sağlamaktır.

Yeni yatırımlar yapmak istediğinizi söylediniz. Bunların hangi alanlarda olacağı, ne kadar büyümeyi kapsayacağı, neler yapacağınız konusunda bilgi vererseniz mutlu oluruz çünkü bu, bizim açımızdan, Türkiye’deki işsizlikle, enflasyonla mücadeledir, ekonomiye katkıdır; biz bundan mutluluk duyarız.

Yapay zekâ kullanımları yani algoritmanız konusunda da bilgi verin çünkü bizim temel sorunumuz algoritmanın nasıl planlandığı, algoritma yoluyla insanların nasıl yönlendirildiği ve bu yönlendirmeden sizin sosyal olarak, kültürel olarak, ticari olarak ne elde ettiğinizdir. Biz bununla ilgili sizden bilgi isteriz.

Tekrar bu yasaklar konusuna değinmek isterim. Biz daha çıkmadan kapatıyoruz. Neyi kapatıyorsunuz? Niye kapatıyorsunuz? Şiddet, elbette ama verdiğiniz rakamlar korkunç, yasakladığınız şeylerin oranı dehşet. Yani biz daha kaynağındayken boğuyoruz. Neyi boğmak istiyorsunuz? Mesela, bir çocuk kendisine uygulanan şiddeti anlatmak istiyor, 14 yaşında, geçti TikTok’un karşısına, vücudundaki morlukları gösteriyor; onu mu kapatıyorsunuz? Algoritmanız neyi nasıl algılıyor? Yani mağdur ile suçluyu, doğru ile yanlış, güzel ile çirkini, iyi ile kötüyü birbirinden nasıl ayırt ediyorsunuz? “Ben yasakladım, TikTok’u kapattım, interneti kapattım.” Öyle bir dünya yok. Ama sizin bu Komisyona... Biz savcı değiliz, yargıç değiliz, sizi burada yargılamıyoruz, herhangi bir şeyimiz yok ama biz yasa yapıcılar olarak toplumun çeşitli kötülüklerden korunması amacıyla sizinle iş birliği yapmak isteriz, biz yasalarımızı ona göre düzenlemek isteriz. Çocukların üstün menfaati, ailelerin üstün menfaati, onların hak ve çıkarlarının savunulması... Diyelim 14 yaşında bir çocuk sizin ticari bölümünüze girdi, ne kadar harcama yapabilir? Elindeki kartla ilgili bir sorgulamanız var mı? Bankalarla bir anlaşmanız var mı? Burada bir harcama yaparken banka aileye, ebeveyne “Bak, kartından şöyle bir harcama yapıldı.” diye soruyor mu? Oyunlar, oyunlarla ilgili denetimler... Yani bu denetimleri nasıl yaptığınızı bilmek isteriz. Benim de 9 yaşında bir canavarım var, şuraya bıraktım mı tavandayken yakalamazsam bir daha elime geçmesi mümkün değil. O bir montaj programı öğrenmek istiyor. “Niçin?” diye sorduğumda “Bu çok iyi.” diyor, TikTok için hazırlık yapıyor yani çekecek, kesecek, biçecek, yapacak. Biz şimdi bunu denetlemeye çalışıyoruz.

Hanımefendinin sorduğu sorunun peşine takılmak isterim; tamam, biz aile sorumluluklarımızı yerine getirelim ama elimizden kaçtığında siz nerede yakalıyorsunuz? Yani 14 yaşındaki çocuğum TikTok’a girdiğinde, sizin ticari bölümünüzden 1 milyon liralık harcama yaparsa siz de buna “harcasın” diyor musunuz? Bunun engeli var mı? Bu duvarlar nerede örülüyor? Ya, ben o 1 milyon lirayı ödeyemem, Güneş ağabey harcayabilir ama ben babası olarak onu ödeyemem. TikTok hacze mi gelecek bana? Nasıl bir uzlaş, nasıl bir yol, yöntem, hangi engellemelerle bunun üzerinden gideceğiz?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok önemli bir konu Başkanım bu.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Şimdi çocuklar hacker oluyorlar ama bunu TikTok’tan öğreniyorlar, diğer internet mecrasından öğreniyorlar. Yaş gruplarına göre algoritmanız onun neyi öğrenmek istediğini, ne yapmaya çalıştığını belirli aralıklarla ailelere, o bilgisayarlara bir mesajla gönderiyor mu mesela? “Çocuğunuz şöyle bir programı öğrenmek istiyor. Çocuğunuz şu noktadaki şiddet içeren oyuna dâhil olmak istiyor.” Sorun ebeveynin denetimi, okulların denetimi, eğitimi, öğretimi, bunların hepsi tamam ama siz artık sorumlu bir kuruluştunuz. Biz sizin devamınızı gelecek için çok önemli görüyoruz. Sizin yarattığınız platformdan faydalaniyoruz, daha çok faydalanmak istiyoruz ama burada karşılıklı sorumlulukların da yerine getirilmesi gerektiğine inanıyoruz. Yani bir çocuk rüşünü ispat etmeden sizde ticari faaliyette bulunduğunda, cinsellikle ilgili öğrenmek istediğinde... Şimdi, çocuk cinselliği bir ihtiyaç olarak doğası gereği hissediyor; anne-babayla belki konuşamıyor, öğretmenlerle konuşamıyor. Alamadığı bu eğitimi sizden almaya kalktığında siz

onun karşısına bir dehşetengiz açıklık mı sunuyorsunuz, yoksa belirli bariyerlerle bir noktaya doğru yönlendirip onun eğitime ne tür bir katkı sunuyorsunuz? Bunlar sizin algoritmanız içinde var mı? Algoritmalar genellikle yolunacak kaz gibi görüyor bizi. Kapitalist dünyanın yarattığı yeni çıkar ilişkisinde duygularımızdan para kazanmak, her şeyden para kazanmak üzerine bir sistem var. Biz bu sistemin aşılmasını istiyoruz. Bunun için de algoritmanızın neleri barındırdığı, bu sorunları nasıl aşacağı konusunda bize bir bilgi vermenizi rica edeceğim.

Çocukların duygu durumlarının, onların hissettiklerinin hangi aşamalarda aileye bildirilmesi gerektiği konusunda bir uyarı sisteminizin olması lazım. Örneğin, ben internete girdiğimde intiharı öven, intiharın aslında insan için bir kurtuluş olduğunu söyleyen şeyler de görüyorum, bomba yapımını da görüyorum, ailenin kötü bir şey olduğunu söyleyen bir dizi şeyle de karşılaşıyorum. Benim süzgeçim onlarla ilgili herhangi bir rahatsızlık yaratmadan onu aşmaya yetiyor ama 18 yaşındaki bir gencin ya da 15 yaşındaki bir gencin bu tür psikolojik etkilerden korunması amacıyla algoritmanızda ne var? Yani ben girdim, çok da meşhur, şiirlerini de çok sevdiğim pek çok insanın erken yaşta dünyayı terk etme üzerine çok duygusal, çok etkileyici metinleri var, bunları okuyorum; intiharın daha güzel bir şey, ölümün daha güzel olduğunu anlatan çok edebî metinler var, onları okuyorum. Bunları bir çocuk okuduğunda, bunlara ulaştığında onunla ilgili aileye bir geri bildiriminiz var mı? Bu noktalarda sizin algoritmanız ne söylüyor?

Dezenformasyonla mücadele sizin göreviniz değil. Ben bunu duyduğuma çok üzülüm yani TikTok'un görevi Türkiye'deki dezenformasyonla mücadele değil. Biz bir hukuk devletiyiz. Siz böyle bir görevi yürütme organının çeşitli daireleriyle, genel müdürlükleriyle, başkanlıklarıyla yapamazsınız. Biz burada günlerce tartıştık, dezenformasyonla mücadele Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkilendirdiği mahkemelerimiz aracılığıyla olmaktadır, biz araya hiçbir kurum koymadık. Elbette ki kurumlar denetlerler, gözlerler, ülkemiz için çıkarına uygun olacak şekilde savcılıklara suç duyurusunda bulunurlar, mahkemelere başvururlar, polise başvururlar; onların kurallarını da burada koyduk. Neyin suç olması gerektiğine karar verecek olan şey hukuktur. Kendinizi Türkiye'de hukukun yerine koyamazsınız. İdareye koşup "Beni yasakla. Aman, ben bak bunları yasaklıyorum." falan diyemezsiniz. İdareyle ilişkinizi, yürütmeye ilişkinizi hukukla ilişkinizden ayırmanız gerekir; eğer ayırmıyorsanız Türkiye'nin hukuk devleti ilkesine müdahale ediyorsunuz demektir. Bu sizin hakkınız da değil, haddiniz de değil; bizim de hakkımız değil, haddimiz değil. Yasayı yapıyoruz, uymakla mükellefiz. Eğer siz kendinizi yasayı uygulayacak insanlarla değil de idareyle, yürütmeye yan yana getiriyorsanız bu oligarşik devlettir; biz oligarşik devlete karşıyız, oligarşik bürokrasiye karşıyız. Bürokrasi sınırını bilecek, yasama sınırını bilecek, hukuk sınırını bilecek. Kimsenin imparatorluğuna, kimsenin diktatörlüğüne, tek adamlığına izin vermeyiz, hukuk devleti burası. Buradan çıkardık yasayı birlikte, mücadele ettik, kavga ettik.

Toparlıyorum Başkanım, bitireceğim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Çünkü çok söz isteyen arkadaş var, konu çok.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Hemen bitiriyorum.

TikTok'u ben geçen sene söylemiştim, siz geldiğinizde -sen daha yakışıklıyken, çökmemişken, aklar düşmemişken sakalına ve saçına- ilk defa izleyeceğim, bakacağım demiştim çünkü Amerika'da stratejik olarak sizinle mücadele için kurulmuş bir güvenlik duvarı var.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Tuncay Başkanım, sizin TikTok hesabınız var mı?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Var, açtım.

OKAN KONURALP (Ankara) – Tutanaklara göre geçen sene de sormuş aynı soruyu “Yok.” demişsin.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Açtırdım Başkanım, bayağı da izleyicim var. TikTok’a da bakıyorum yani, zararlı etkisini de görüyorum, yararlı taraflarını da görüyorum.

Stratejik olarak güvenlik duvarını... Yani sizinle mücadele eden bir Amerikan devleti var. Oradaki kaygılar, kuşku, bakış açıları, rekabet, uluslararası ticaretin getirdiği şeyler dışında. Şimdi, sizin, bizim ülkemizden kazandığınız paralarla ilgili olarak “bu şeffaflıkta” dediğiniz şey dörtte 1 şeffaflık uyguluyorsunuz. O söylediğiniz rakamlar burada kazandığınız rakamlar değil, burada ödediğiniz dijital vergi zorunluluğu, kazandığınızdan ödediğinizi bilmiyoruz. Eğer bize ticari faaliyetlerinizden ne kazandığınızı, bunun ne kadarını vergilendirebildiğimizi söylerseniz biz de sizin kazançlarınızla ilgili bizim açıklamamız nerede onu öğrenmek isteriz.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN - Biz teşekkür ederiz.

Buyurun Emir Bey, önce bu saçlar neden aklaştı...

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN - Sayın Vekilim, çok teşekkür ederim. Bilmiyorum bir senede bu kadar yaşlandım mı ama...

OKAN KONURALP (Ankara) – Başkan mı yaşlandırdı yoksa seni? Çünkü Başkanın iki sözünden biri “Kapatırım ha!” dedi bak sana.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Hissiyat olarak öyle hissetmiyorum ama...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Biliyorsunuz biz karşıyız yasağa, çok net ama şunu tekrar ifade etmem lazım: Biz yasağa karşıyız ama ailemizi de çok seviyoruz, çocuklarımızı da çok seviyoruz yani mesele budur.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Korumacı olmak başka, yasakçı olmak başka.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun Emir Bey.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sorularınız için çok teşekkür ederim. Hakikaten birbirinden farklı sorular var ve müsaadenizle bunlara Komisyon sonrasında yazılı yanıt göndereceğiz. Sadece özellikle altını çizdiğiniz ve bizim de size aydınlatıcı bir metin göndereceğimiz algoritma şeffaflığı bizim gündemimizde olan bir konu, çalıştığımız bir konu ve siz değerli yasa yapıcılar başta olmak üzere ilgili düzenleyici kurum ve kuruluşları bilgilendirdiğimiz bir konu dolayısıyla algoritma şeffaflığıyla ilgili olarak biz size detaylı bir raporu müsaadenizle Komisyon sonrasında yazılı olarak ileticeğiz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Depremde gittiniz, ne konuştunuz, neyi yasakladınız?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Ona da açıklık getireyim müsaadenizle Sayın Vekilim. Şöyle ki: Biz Türkiye’de dezenformasyonla mücadele alanında kurulan bir kamu kurumundan bahsediyoruz, Dezenformasyonla Mücadele Merkezi. Dezenformasyonla Mücadele Merkezinin bize her gönderdiği içeriğe kesinlikle müdahale etmedik. Bununla ilgili de ben size sonrasında detaylı raporu sunarım yani bize kaç içerik gönderildi, kaçına müdahale edildi çünkü bizim bahsettiğiniz gibi yargı mercisinden gelen bildirimlere ya da talimatlara uyguladığımız durum başka ki o tamamen hukuki bir süreç ama Dezenformasyonla Mücadele Merkezinden biz sadece yalan haberlere ilişkin ya da yanıltıcı bilgiye ilişkin içerikleri tespit konusunda destek aldık. Bu demek değildir ki onların bize gönderdiği her içeriğe biz müdahale ettik. Bununla ilgili, size dediğim gibi ayrı bir rapor göndereceğiz; kaç içerik aldık ve bunların kaçına müdahale edildiğine ilişkin bunu sizlere arz edeceğiz Sayın Vekilim.

Dezenformasyonla ilgili olarak pek tabii bizim bahsettiğiniz gibi bir misyonumuz yok. Bu sonuçta ulusal güvenliğe tehdit oluşturan bir konu, sizler tarafından da defalarca altı çizildi. Dezenformasyon bugün herkesin mücadele ettiği bir konu. Biz sadece üzerimize düşeni yapmakla burada sizlerin üzerindeki yükü almaya çalışıyoruz aslında. Günün sonunda bu içerikler sosyal medya mecralarından yayılmaya çok elverişli malumunuz. Dolayısıyla bizim topluluk kurallarımızdaki ilkelerden bir tanesi zaten bütünlük ve özgünlük. Dolayısıyla, dezenformasyon ya da zarar verici, yanıltıcı içerik bizim platformumuzdaki bütünlüğü de tehdit eden bir konu.

Sayın Vekilim, biz hangi içeriğin dezenformatif olup olmadığına tabii ki karar verebilecek bir merci değiliz. Bu yüzden biz, Türkiye’de, uluslararası teyit ağına üye bütün teyit kuruluşlarıyla ayrıca çalışıyoruz.

Teşekkür ederim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkanım, bir şeye dikkatini çekbek... Tutanaklarda kalsın. Özur dilerim arkadaşlarımdan.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Şimdi, köyden bir hanımefendi TikTok’ta bir yayın açtı “Evimin kirasını ödeyemiyorum.” dedi, canlı yayında eşi yanında, eşi burada duruyor, o, göğüs dekoltesini...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – “Laz kızı”nı diyorsunuz.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben ne kızı olduğunu bilmiyorum, bizim kızlardan biri ama, Türk kızı yani.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Yani bahsettiğiniz olay kamuoyunda konuşulan olay.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ben siyaseten tartışma konusu olunca vâkıf oldum.

Görüntüde şöyle bir şey var: “Sözleri değil, görüntü ahlaka mugayir midir, değil midir?” dersiniz, sorunu TikTok’ta görmedim; sorunu eşiyle birlikte kendini bir pazarda öyle satarak para toplamak zorunda kalmakta gördüm. Sorunu, ona biz elimizi uzatmadan, onun kirasına, onun aşına biz uzanmadan başka mecraların, insanların, başka niyetlerle ulaşmasında gördüm. Eğlence başka şey, mizah başka şey, hayatın gerçeği başka şey. Gerçek bu kadar acı verici olursa bizim TikTok’tan önce o insanlara ulaşmamız gerekir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi Selva Başkana söz veriyorum, vekilimize.

Buyurun Başkanım.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Ben de çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sizlere de bilgilendirme için teşekkür ediyorum.

Komisyonun yeni bir üyesi olarak geçen dönemki sunumunuzu dinleyemedim ancak bugün de birkaç tane sorum var. Yakından dijitali takip eden birisiyim ve TikTok’u kullanan siyasetçilerden birisiyim. Dolayısıyla şunu söylemek istiyorum: TikTok’un yasaklanması, bariyerler kurulması vesairenden ziyade doğru içerikleri doğru kullanıcıya, bilinçli kullanıcıya iletmekle görevli olduğunuzu düşünüyorum. Özellikle birtakım şeylerden bahsettiniz, ben TikTok’un etik değerlerinin ne olduğunu öğrenmek istiyorum yani bunu yazılı bir şekilde de iletebilirsiniz çünkü herkesin bakış açısı farklı neticede; az önce hocalarımızın da muhalefetten arkadaşlarımızın da söylediği gibi, sizin için etik ne

acaba, hangi kriterler sizin için doğru ya da yanlış? Bunları bilirsek, en azından çocuklarını yetiştiren arkadaşlarımız için -ben o merhaleyi geçtim, 20 yaşında kızım, neyi nasıl kullanması gerektiğini bildiği için biraz daha rahatım- kriterleri öğrenirsek çok daha iyi olur.

Diğer bir sorum: Yaş aralıklarına göre gençler, çocuklar hangi zaman diliminde TikTok'u kullanıyor? Buna yönelik bir analiziniz var mı? TikTok, Türkiye'ye etki analizi yapıyor mu? Yani nerelerde ne tür içeriklerden bizim insanımız faydalaniyor ya da hoşuna gidiyor? Bu tarz bir bilginiz var mı? Onu da öğrenmek istiyorum.

Bunun dışında "dijital dilencilik" diye bir kavram oluştu. Biliyorsunuz, biraz daha maddi imkânları az olan ama canlı yayınlarda... Özellikle canlı yayınlara da dikkat çekmek istiyorum. Sonuçta yayınlanmış bir şeyi sizin ele almanız ve bu konuda "Doğru mu, yanlış mı?" diye içerik incelemesi yapmanız mümkün olabiliyor ama canlı yayında herhangi bir müdahale olabiliyor mu veya orada tamamen kontrolsüz bir şekilde mi devam ediyor? Az önce Tuncay Bey'in de ifade ettiği o görüntü belki canlı yayına kontrolsüz gidiyor, sonrasında ne oluyor?

Bunun dışında, biz içerik üretmesek de yurt dışından üretilmiş içerikler de önümüze düşebiliyor neticede. Türkiye TikTok'u olarak bunlar nasıl denetleniyor? Bu konularda da bilgi vererseniz çok memnun olurum.

Bir de tabii, gerçek kimliklerden ziyade şu anda dijital bir kimlik oluşturmaya başladı gençler; siber zorbalık. Beğeni hastalığı, bağımlılığı, bu tip şeyler de var neticede; sadece TikTok için değil, tüm sosyal medya araçlarında, Instagram'ı da içine alalım, Twitter'ı da içine alalım. Buralardan size gelen bazı bilgiler var mı, bu tarz bir analiziniz de var mı? Bu konularda bilgi vererseniz çok çok memnun olurum.

Son olarak da gündemi meşgul eden dijital para aklama olayı. Bunlar da gerek canlı yayınlarda gerekse kullanıcıların, TikTok kullanıcılarının kullanmış olduğu, işte, çalıntı bir kredi kartıyla paylaşılan hediyeler, verilen hediyeler, bir nevi de çalıntı paranın, kaynağı belli olmayan paranın bu yollarla aklanması. Bunlar için neler söyleyeceksiniz?

Çok teşekkür ediyorum bilgilendirmeleriniz için.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ederim.

Öncelikle gündemde de yoğun olarak konuşulduğu için dilerseniz son sorudan başlamak isterim, özellikle bu dijital para aklanması olarak bahsettiğiniz konu. Şimdi, TikTok platformu, kara para aklama dâhil olmak üzere herhangi bir yasa dışı faaliyet için kullanılması konusunda dile getirilen bütün bu iddiaları son derece ciddiye alıyor ve dolayısıyla bu iddiaların da gidebildiğimiz kadar üzerine gidiyoruz ve biz bu noktada kara para aklamanın önlenmesi için bir birim geliştirdik ve bu birim bahse konu iddiaları sürekli olarak inceliyor bizim içeri tarafta. Dışarıdaki paydaş yönetimi konusunda ise bizim geçtiğimiz sene Mali Suçları Araştırma Kuruluyla (MASAK) birkaç toplantımız oldu özellikle bu konuyu nasıl engelleyebiliriz konusunda. Kara paranın aklanmasına yönelik endişeleri ve mücadele noktasında biz bu programı MASAK yetkililerine sunduk ve yetkililerden gelen tüm sorular yine bu çerçevede yanıtladı ve Türkiye'de kara paranın aklanmasıyla mücadele etmek için programımızın güvenliğini artırmaya karar verdik özellikle kamuoyuna da yansıyan bu son çekinceler doğrultusunda. Biz özellikle bu finans sektöründe "KYC" denilen ya da "Müşterini Tanı" olarak adlandırılan para alışverişindeki prosedürü uygulamamızda kullandık. Dolayısıyla canlı yayınlarda parayı alan ve parayı verene bir kimlik ibrazı zorunluluğu getirdik ki bunu da MASAK yetkilileriyle paylaştık. Dediğimiz

gibi bizim o alandaki çalışmalarımız hız kesmeden devam ediyor çünkü Sayın Vekilim, tahmin edersiniz ki bu bize de çok zarar veriyor ve biz kesinlikle böyle bir şeye ne aracı olmak ne böyle bir şeyle anılmak istiyoruz. Bu alanda bizim sıfır toleransımızın olduğunu da tekrar altını çizmek isterim.

Çocukların güvenli internet kullanımıyla ilgili olarak, yine, biz her sene BTK'yle Güvenli İnternet Günü başta olmak üzere bu alanda neler yapabiliriz ya da Güvenli İnternet Derneğiyle birlikte nasıl çalışmalar gerçekleştirebiliriz, bunları etüt ediyoruz. Etki analizimiz yok ama bu toplantının çıktısı olarak da biz hemen bunu önceliklendirmeyi çok isteriz ki hakikaten buradan çok kıymetli veriler ve çıktılar elde edilecektir.

Dilencilik konusu, canlı yayın; bu da kesinlikle müsamaha göstermediğimiz bir şey. Yani insanların suistimal edilmesi ya da istismar edilmesi ya da o yayınlardan çeşitli duygu istismarı ya da insan istismarı yapılarak bir gelir elde edilmesi bizim topluluk kurallarımıza aykırı ve bunu tespit ettiğimiz vakit hemen o hesaba yaptırım uyguluyoruz.

Canlı yayınların moderasyonu konusu. Sayın Vekilim, bahsettiğiniz üzere hakikaten zorlu bir süreç çünkü kimin ne zaman ne söyleyeceğini bilmeyebiliyorsunuz ama biz burada zaten yapay zekâyla çalışıyoruz. Bir görüntü işleme konusu, ses işleme konuları mevcut ve eğer ki yapay zekâ, burada ihlal içerebilecek bir tespit yapması durumunda bunu yine insan moderasyonuna gönderiyor ama tabii ki akış o kadar hızlı gerçekleşiyor ki Sayın Vekilim, çok kolay bir süreç değil ama bahsettiğim gibi... Buradan Tuncay Özkan Vekilimin sorusuna da aslında bir bağlama yapmak isterim, Türkiye'ye yatırımdan kastınız, biz biraz daha insan yani moderatör istihdamı... Konuşmamda belirttim, bakın, Türkiye'de en fazla istihdam sağlayan sosyal ağ sağlayıcısıyız; 150'den fazla personelimiz bulunmakta ve İstanbul'da bir ana ofisimiz olmakta. Sayın Vekilim, inşallah, gönül ister ki bunu yedi bölgeye de dağıtabilelim; bu konudaki çalışmalarımız da hız kesmeden devam ediyor.

Özellikle etik değerler başta olmak üzere geri kalan konulara da yazılı cevap vermek isteriz müsaadenizle.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Başkanım, bir şey unuttum da...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun.

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – İçeriklere rutin olarak bir inceleme var mı yoksa sadece şikâyete dayalı mı inceleme yapıyor?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Canlı yayın mı Sayın Vekilim?

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Yok, genel olarak.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Şimdi, şöyle: Birçok mekanizma var. Bir, diğer kullanıcıların şikâyetlerini tabii ki göz önünde bulunduruyoruz yani bir şikâyetin göz önünde bulundurulması ile onlarca, yüzlerce şikâyetin göz önünde bulundurulması aslında moderasyonun arka tarafında bu konunun önceliklendirilmesine sebebiyet veriyor. Dolayısıyla biz içerikleri incelerken öncelikli şikâyetlere bakıyoruz, sonrasında tabii ki yine yapay zekâdan yararlanıyoruz ki orada ne gibi içerikler daha önceden tanıtılmış. Mesela, bu “aşırı şiddet içeren görüntü” dediğimiz kan, yine, deprem zamanında çok hassasiyet gösterdiğimiz ve özellikle hassasiyet gösterilmesini beklediğimiz enkaz görüntüleri, maalesef enkazdan çıkarılan çocuk görüntüleri; bu konuları biz sisteme tanıtıyoruz ve bu konularda özellikle hassas içerik uyarısı otomatik olarak o görüntülere etiketleniyor.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, teşekkür ederiz.

Şimdi, Nazım Hocama, sonra Okan Bey'e söz vereceğim, sonra sorulara devam edeceğiz arkadaşlar.

Kısa kısa geçelim, ikinci turda tekrar konuşabiliriz.

Buyurun.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilimizin sorduğu soruya ilaveten, aynı bağlamda bir soru düşünmüştüm. Etik ilkelerden söz edildi ve etik ilkeler sizce toplumsal hassasiyetleri ve şikâyetleri giderecek boyutta bir ilkeler zinciri mi yani yasaların dışında sizin kendinize ait bir etik ilkeniz var mı ve bu bağlamda, en önemlisi, sizin bir etik kurulunuz var mı? Değişik uzmanların veya bilim insanlarının oluşturduğu bir etik kurulunuz var mı? Bu etik ilkeleri kim belirliyor? Algoritmaya bu talimatı kim veriyor ve bunlar, hangi ölçüler boyutunda, hangi bilimsel boyutta veriliyor? Etik kurul olup olmadığını öncelikle merak ediyorum.

İkincisi, bazı ülkelerde TikTok’la ilgili kısıtlamaların olduğu ve bazı yerlerde kapatılmalarının olduğu söyleniyor. Bu kısıtlamalar ve kapatılmaların gerekçesi nedir, buna ait de bilgi almak istiyorum.

Teşekkür ederim.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ederim.

Etik kurulundan başlamak isterim öncelikle. Bizim Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Türkiye olarak bölgelendirdiğimiz MENAT bölgesinde aslında kurmuş olduğumuz bir güvenlik danışma kurulu mevcut. Ben bundan geçen sene de sunumumda bahsetmiştim. Hatta o üyelerin neye göre seçildiğini sormuştu Tuncay Vekilimiz. Bizim Türkiye’de de bir akademisyen bu kurumumuzun üyesi ve biz kendileriyle birlikte sürekli olarak fikir alışverişinde bulunuyoruz. Özellikle nelere dikkat edilmesi, Türkiye’de yükselen trendlerin ne olduğuna ilişkin kendilerinden -danışmanlık demeyelim fakat- görüş alıyoruz.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Rutin toplantılar var mı, rutin olarak yapılıyor mu bunlar?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Rutin olarak yapılıyor Sayın Vekilim, evet, rutin olarak yapılıyor. Dedğim gibi, bu “MENAT” olarak geçen Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Türkiye bölgesinde 6 farklı ülkeden akademisyenle çalışıyoruz ve kendileriyle rutin olarak görüş alışverişinde bulunuyoruz.

Tabii ki günün sonunda bu konulara karar veren bizim kendi “güven ve emniyet birimi” dediğimiz -tercümede bazen sıkıntı olabiliyor, bu terimin tercümesinde- “güven ve güvenlik birimi” dediğimiz, aslında bütün moderasyona da bakan, 40 bin personelin bulunduğu ekip bu işi, bu politikaları belirliyor. Etik değerler ve etik konusunda, aslında, ben bizim topluluk kurallarımızın altını çizmeye çalıştım. Topluluk kurallarımızın altındaki politika kırımları tabii ki ülkeden ülkeye göre fark gösteriyor yani Türkiye’de etik olan bir şey başka bir ülkede etik olmayabilir. Dolayısıyla burada ülke bazında bizim çeşitli değerlendirmelerimiz oluyor Sayın Vekilim ama detaylarını biz size yine yazılı olarak müsaadenizle bu toplantı sonrasında iletelim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Detaylıca bekliyoruz yazılı cevaplarınızı.

Şimdi Okan Konuralp Milletvekillimize söz veriyorum.

Buyurun.

OKAN KONURALP (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizler de hoş geldiniz.

Aslında, tekrara düşmeden ve çok da uzatmadan ben de konuyla ilgili birkaç değerlendirmemi sizlerle paylaşmak istiyorum ve aynı zamanda sorularımı. Aslında, sizin bugün buraya davet edilmenize neden olan -malum yayın diyelim- malum yayının benzerleri, hatta malum yayına kadar ağır ya da malum yayından daha ağır kimi yayınlar açık kanallardan, televizyonlardan yayınlanıyor zaten. Şimdi,

kanal ismi vererek ya da kanalların isimlerini ya da programların isimlerini anarak bir tartışmaya gerek yok belki ama bugün tüm milletvekili arkadaşlarımızın ortak hassasiyeti olan çocuklar üzerinden baktığımızda, çocuğun üstün yararı üzerinden baktığımızda, on binlerce çocuk, ev kadını annelerinin yanında, öğle vaktinde ya da öğleden sonra açılmış televizyonlarda annelerinin o yayınları izlerken yanlarında bulunan on binlerce çocuk, az önce anlattığım ya da ifade ettiğim, tanımlamaya çalıştığım yayınların ne yazık ki muhatabı oluyorlar, en azından kulaklarıyla duyuyorlar bazı şeyleri. Dolayısıyla TikTok'ta birtakım sorunlar var ise Türkiye'deki televizyon yayıncılığının belli kesminde de son derece ağır birtakım yayıncılık faaliyetleri sürdürülüyor; bunu bir kayda geçirmiş olayım.

İkincisi: İlk olarak Levent Vekilimin ve ardından Sayın Sevilay Hocamın ve son olarak da Tuncay Bey'in de ifade ettiği üzere, yaptırımın ya da yasaklamanın ya da müdahalenin, içerik çıkarmanın, öncesi ya da sonrasında bağımsız olarak yılın ilk dokuz ayı itibarıyla 16 milyon içeriğin çıkarıldığını hatta 12 milyonuna da daha yayınlanmadan müdahale edildiğini söylediniz. Şimdi, bakın, aslında ben başından beri izlerken şöyle de bir hissiyata kapıldım: Aslında siz buraya gelirken size hangi soruların sorulacağını bilerek gelmişsiniz ama bu soruların hiçbirine yanıt vermediniz. Buraya gelirken benim sizden beklentim şöyle bir şeydi: En azından bu 12 milyon, 16 milyon yasaklamanın son derece detaylı bir kategorizasyonunu bize sunabilmeliydiniz. Şiddetse evet, şiddet; çocuğun istismarıysa çocuğun istismarı. Atıyorum "5 milyon çocuk istismarı yayını, 4 milyon şiddet..." Sanki bunların yanıtlarını vermemek üzere gelmişsiniz buraya arkadaşlar.

Üçüncüsü: Şimdi, siz -gene çok detaya girmeksizin- az önce diyorsunuz ki: "Türkiye'de etik olan bir konu başka bir yerde olmayabilir." Tersten konuşalım, Türkiye'de etik olmayan bir konu başka yerde olabilir. Bir de kabul etmek lazım yani Türkiye'nin bir yönelimi var. Bakın, az önce Tuncay Bey ne dedi: "Sizi Orta Doğu, Pakistan'da değil de Avrupa Birliğinde, Avrupa masasında görmek isteriz." Evet, biz de mevcut siyasi iktidar da öyle görmek istiyor, bence buradaki bütün muhalefet partileri de Türkiye'yi öyle görmek istiyor; Sayın Cumhurbaşkanı da öyle söylüyor, bizim mensubu olduğumuz partilerimizin Değerli Genel Başkanları da. Dolayısıyla evrensel ilkeler kategorisine baktığımız zaman, Avrupa'daki evrensel ilkelerle etik bağlamda, sizin dediğiniz bağlamda Türkiye ne kadar uyumlu? Mesela bu soruların da yanıtlarını vermiyorsunuz.

Dördüncüsü: Az çok biliyorum ve buradaki vekil arkadaşlarım da biliyor ama ben bilmiyormuş gibi sorayım. Siz nasıl bir firmasınız ki bugün Avrupa'nın ve Amerika'nın -Amerika dâhil, Kanada dâhil- birçok ülkesi dâhil tartışma konususunuz? TikTok merkezli bir tartışma var, bir nedenden dolayı siz tartışılıyorsunuz, haklı haksız. Bazı ülkeler kamuya ait bilgisayarlarda ya da telefonlarda sizin kullanımınızı yasaklıyor, bazı ülkelerde -örneğin Amerika'da olduğu gibi, şu anda da burada olduğu gibi- Amerikan Senatosuna gidip sorgulanıyorsunuz ya da bilgi veriyorsunuz ama aslında ne olduğunuzu bir türlü siz de anlatmadınız bir-bir buçuk saattir burada -turnak içerisinde- nesiniz yani? Dediğim gibi -Sayın Sevilay Hocamın söylediği ya da Sayın Özkan'ın da söylediği- kime göre bu 16 milyon yasak ya da kime göre 12 milyon? Şimdi, dönüp dönüp diyorsunuz ki: "Bizim birtakım kavram setimiz var, birtakım kurallarımız var." Ama sonra da -işte, az önce dediğiniz gibi- cümlelerinizden öğreniyoruz ki Türkiye'ye yönelik şablonunuz ile belli ki Fransa ya da Almanya'ya yönelik şablonunuz farklı, hissettiğim o ya da "Değil." deyin. Örneğin, Avrupa'daki, Almanya'daki 13 yaş ve altındaki bir çocuk ile Türkiye'deki 13 ve 13 yaş altındaki bir çocuk arasında fark mı var ya da 13-18 yaş? Oraya uygulanan birtakım kriterler bize uygulanmıyor mu; bilmiyoruz, sizden bunun yanıtlarını almadık. Sayın hocamın, vekillerimizin, benim, Sayın Özkan'ın çocukları... Ya da sadece çocuk meselesi üzerinden bakmayalım; işte, bu TikTok tartışması başladıktan sonra sosyal medyada son derece popüler olan ve ister istemez benim de sonra dönüp baktığım "check" ettiğim, teyit ettiğim, ülke güvenliğini bile tehdit edecek birtakım videolar var. Mesela, onlar sizin hangi akıllı süzgecinizden ya da 5'inci

sırada olan Türkçe bilen moderatörlüğünüzün hangi parametrelerinden geçerek uygun görüldü de sekiz aydır, dokuz aydır, bir yıldır, bir buçuk yıldır o videolar orada duruyor ya da neden duruyor? Bence, dediğim anlamda bazı videolar beni rahatsız etmeyebilir ama neden durduğunu merak ediyorum ya da bazılarının neden durmadığını da merak ediyorum ama bununla ilgili bir şey söylemiyorsunuz. “Şu, şu, şu, şu kriterlerle biz 16 milyonu kaldırdık. Şu kadar kaldırdık...” Sayıyorsunuz “Şiddet, gençlerin istismarı, çıplaklık...” Ama burada, bu şekilde -haşa, sorgulama değil- buna benzer soruların muhatabı olacağınızı bildiğiniz hâlde ya da en azından geçtiğimiz sene bu Komisyona gelen bir yönetici olarak “Ya, geçtiğimiz sene bunlar soruldu, bir de böyle bir tartışma var; dolayısıyla böyle şeyler de gelebilir, daha hazırlıklı olalım.” demiyorsunuz. Şimdi diyorsunuz ki: “Biz size daha detaylı rapor olarak sunalım.” Hayır, ya, kardeşim, siz buraya raporlarınızla gelmek zorundaydınız yani.

Hepimizin çocuğu var, meselelere farklı bakabiliriz. Meseleye sadece çocuk özelinden de bakmayalım tabii ki ama ben sanki bile isteye... Yanlış anlamayın, bir şeyi size şey yapmak istemiyorum ama ben daha detaylı bilgileri isterdim, istiyorum, isteyeceğim. Belki de bir daha gelin, belki Sayın Başkanımız sizin bir daha gelmenize vesile olur.

İkincisi, ne kadar? Dediğiniz gibi, bu, para toplama işi... Ne kadarlık bir paranın toplanmasına vesile oluyorsunuz, onun mutlaka bilgisi vardır sizde yani. Örnek bir vaka, örneğin o kadın o gün mesela ne kadar para topladı, hangi anda müdahale ettiniz, nasıl müdahale ettiniz? Mesela, örnek bir vaka.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Hemen cevap versin mi?

OKAN KONURALP (Ankara) – Versin.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyorum öncelikle yorumlarınız için ve görüşleriniz için.

Bahse konu kullanıcının ne kadar gelir elde ettiğine ilişkin bir veri bende yok, öncelikle onu söylemek isterim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Peki, ben bir soru sorayım. Bak, bu konu çok önemli. Kişinin ne kadar para topladığını algoritma görüyor mu görmüyor mu?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Başkanım, şöyle ki: Bu rakamı tabii ki biz çekebiliriz ama şu an itibarıyla bende bu bilgi...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Şu anı demiyorum, genel olarak.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Sizde mi yok, TikTok'ta sistemde mi yok?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Bende yok.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ama bunu bilebilir sistem, değil mi?

OKAN KONURALP (Ankara) – Tamam işte, bakın, bu nedenden dolayı buraya geliyorsunuz ve...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Okan Bey, bir dakika, bir saniye...

OKAN KONURALP (Ankara) – Pardon, özür dilerim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bu konu çok önemli, sistemde mevzubahis kişinin ne kadar para topladığını veya ülkenin herhangi bir yerinden, dünyanın herhangi bir yerinden TikTok üzerinden bir canlı yayın açıldığında -diyelim ki yine aynı uygulamayla soyunmaya başladı, para toplandı- ne kadar para topladığını görüyor mu sistem?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Görebiliyor.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Görebiliyor. Peki, TikTok bundan para alıyor mu?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Platform sağlayıcısı olarak tabii ki alıyor.

Sayın Başkanım, şöyle ki: Şimdi arada bir ödeme platformu var yani arada bir ödeme sağlayıcısı var ve bu ödeme sağlayıcısının da belirli bir komisyon oranı var, TikTok'un da yer sağlayıcısı olarak ayrı bir komisyon oranı var, içerik üreticisinin de buradan kazandığı bir meblağ var.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Çalışıyor yani kadın.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Okan Bey, böldüm, pardon.

OKAN KONURALP (Ankara) – Ya, bu yalnızca, bakın, işte, zaten mesele yalnızca sizin oraya gelmenizde...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Tam toplantının sonuna doğru esas meseleye geldik.

OKAN KONURALP (Ankara) – Evet, yani sadece bu mesele değil ki yani o kadından bunu çıkaralım. Ya, birileri orada para topluyor, tamam, belki de başka bir şey için de birileri para topluyor olabilir ve siz aslında böyle bir nedenden dolayı da buraya davet edildiniz. Şimdi diyorsunuz ki: “Bende bu bilgi yok.” E, olsaydı ya, kusura bakmayın, en azından derdiniz ki: “Ben ‘off the record’ size bu bilgiyi vereyim.” Biz de belki kapalı...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Mesela, Gazze için ne kadar para...

OKAN KONURALP (Ankara) – Evet, mesela, Gazze için ne kadar para toplandı, misal; deprem için ne kadar para toplandı, misal ya da birisi çıktı, elektrik faturasını yatıracak, ne kadar bir... Ya, bir örnek gelir insan buraya.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çalışıp gelsin Okan Hocam.

LEVENT UYSAL (Mersin) – Bir komisyon oranı vardır yani, 100 liranın karşılığı...

OKAN KONURALP (Ankara) – Evet, yani o yüzden diyorum. Sayın Emir Bey'i ben şey yapmak istemem ama bu nedenden dolayı buraya geliyorsunuz ve diyorsunuz ki: “Şu anda bunun bilgisi bende yok.” Olsaydı arkadaşlar, kusura bakmayın.

Bir de mesele sadece şey değil, bu para toplama meselesi... Anlıyorum, mevcut siyasi iktidarın her türlü paraya ihtiyacı olduğu bir dönemden geçiyoruz, TikTok'a da böyle bakıyor olabilir ama ben bir vatandaş olarak da merak ediyorum; bu TikTok mecrası, dediğim gibi, neden dünyanın gelişmiş demokrasilerinde, az gelişmiş demokrasilerinde, farklı coğrafyalarında, örneğin Afganistan'da farklı bir parametreyle tartışma konusu yapılıyor; Almanya'da, İngiltere'de farklı, burada farklı.

Belki ikinci tur dersiniz, ikinci turda yanıtlara istinaden yeniden devam ederiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, vallaha, çok önemli sorulardı.

Emir Bey, buyurun.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, ben zaten soruların birçoğunu aldım ve sayın vekilime de bunları yazılı ileteceğim Komisyon toplantısı sonrasında. Bahsettiğiniz 16 milyon içeriğin hangi ihlallere yönelik indirildiğine dair de sizlere ayrı bir istatistiki veri sunacağım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Peki, bir soru sorayım, bak, herkesin merak ettiği soru: Dünyanın herhangi bir yerinde bir kişi canlı yayını açtı ve orada diyelim ki uyuşturucu kullanmaya başladı ya da diyelim ki eşile ya da bir kadınla beraber oluyor; algoritma bunu görüyor mu ağabey?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Görebiliyor Sayın Başkanım, tespit edebiliyor. Yani hem ses hem görüntü işleme özelliği olduğu için bu tarz içerikler zaten kabul edilebilir içerikler değil bizim topluluk kurallarımız gereği ve bunlara hemen yaptırım uygulanıyor ve herkes hemen canlı yayın da açmıyor. Canlı yayın açmak için de çeşitli kriterler var, hesabın en az bir aylık olması, belirli bir takipçi sayısının olması gibi.

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Ben bir şey daha sorabilir miyim? Ben mesela size bir başvuruda bulundum içerikle ilgili, kaldırılması vesaire. Siz bunu uygun gördünüz, kaldırdınız ya da kaldırmadınız, uygun görmediniz. Bunun ortalama bir süresi var mı? Yani bu başvuruların sonuçlandırılmasıyla ilgili bir ortalama süreç...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bütün dünya gördükten sonra kaldırıyor, bütün dünya gördükten sonra kaldırıyor.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Emir Bey, cevabını alalım.

Hızla ilerleyeceğiz bak arkadaşlar, sorular var.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ederim.

Tabii ki bir şikâyet ile -daha demin de bahsetmiştim hatırlarsanız- birden fazla ya da yüzlerce şikâyet alan bir içeriğin moderasyon tarafındaki öncelikli incelenme sırası da değişiyor. Dolayısıyla onun bir averaj süresi, bir ortalama süresi mutlaka vardır. Ben bunları yine sizlere yazılı olarak iletmek isterim.

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Tuncay Hocamın dediği doğru o zaman. Dünya görüyor...

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – İçerikten içeriğe göre değişiyor Sayın Vekilim yani.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Burak Dalgın Milletvekilime sözü veriyorum.

Sonra, arkadaşlar, devam edeceğim.

Soruları alalım; bak, sorularla gittiğimizde daha bence, artık Emir Bey de cevap vermek durumunda kalıyor. Sorularla gidelim, sonra yorum...

Buyurun.

BURAK DALGIN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Komisyonu ve arkadaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, burada 3 tane, en az 3 tane birbirinden farklı konu konuşuyoruz gibi hissediyorum. Bir tanesi hürriyetlerle alakalı, bir tanesi ekonomiyle alakalı, bir tanesi de millî güvenlikle alakalı.

Hürriyetlerle alakalı başlayalım, burada aslında bir denge arıyoruz, moderasyon ile sansür veya hut da hürriyetler dengesini arıyoruz. Şimdi, bir taraftan yasakların olmamasını istiyoruz, geniş hürriyetler istiyoruz. Türkiye'nin durumu zaten pek parlak değil, biliyorsunuz Freedom House'a göre Türkiye'de internet "özgür değil" kategorisinde; Zimbabwe'yle ve Bangladeş'le beraber aynı ligde yer alan bir durumdayız, pek iyi bir durumumuz yok.

Öbür taraftan, tabii ki evrensel kurallar çerçevesinde ve tabii Anayasa ve kanunlar çerçevesinde belli şeylere dikkat edilmesi lazım, bilhassa çocuklara yönelik şeylerin ya da terörizme yönelik şeylerin dikkatle ele alınması lazım. Burada zaten platformun da bu işe katılacağını tahmin ederim ki zaten kanunen de buna uymak mecburiyetinde.

İş, tabii, birazcık hassasiyetler noktasına gelince orası biraz muğlak bir zemin çünkü herkesin hassasiyetleri farklı olabilir. Bizi bağlayacak olan şey doğal olarak uluslararası anlaşmalar, Anayasa ve kanunlarımız, artı platformun kendi etik kuralları olabilir yani hepimizi buluşturacak ortak zeminleri konuşmamız lazım. Kişiselliğe gelince her ailenin ya da her şahsın farklı şeyleri olabilir, orada platformun yapması gereken ikazları vermek yani “Sizin çocuğunuz bu yaşta mı?” ya da “Bunlara baksın mı?” gibi seçenekleri vermek ama orası devletin görevi değil, orası ailenin ya da şahsın görevi; o iki alanı ayırmak lazım ve her yeni teknolojide de aslında bu yaşanıyor. Geçenlerde Büyükelçi, İstanbul Milletvekili Sayın Namık Tan biliyorsunuz bir anekdot paylaştı: 1990 yılında rahmetli Turgut Özal’a bir grup gidiyor -televizyonlar da yeni o zaman- “Ya, bizi rahatsız eden birtakım yayınlar var, ne yapacağız Sayın Cumhurbaşkanım?” diyorlar; Özal da kumandayı alıyor, kanalı değiştiriyor, “Bak bunu yapacaksın.” diyor. Birazcık orada seçenek ailelerde ya da kişilerde, bunu bir bilmek lazım diye düşünüyorum.

İkincisi, işin ekonomik kısmı. Başkanımız değindi telif meselesine, herhâlde ayrı bir şekilde ele alınacak o. Bu vergi ve telif meselesi bayağı önemli, rakamlar da giderek büyüyor, sizin bahsettiğiniz rakamlarda bile 5 katlık bir artış var, seneye belki daha yüksek rakamlar görülecek; onun ayrı bir takibi lazım. Ama burada algoritmadaki şeffaflık fevkalade önemli olacak çünkü özellikle teliflerin belirlenmesinde, dijital içerik üreticilerinin ne kadar para kazanacağını anlaşılmada, neyin öne çıkarılacağını anlaşılmada sizin algoritmanız önem taşıyacak ve herhâlde o algoritmada en azından Türkiye için bir şeffaflık talebimiz olacak diye düşünüyorum. Ben bunu Komisyona öneriyorum çünkü algoritmayı koyan kuralı koyuyor, kuralı koyan oyunu belirliyor; orada bir algoritmik şeffaflığın bütün platformlar için Türkiye’ye tanınmasında yarar var, en azından incelemeye açık olması lazım.

Üçüncüsü, millî güvenlik meselesi. Kısmen değinildi, orada benim gördüğüm 3-4 tane büyük nokta var. Şimdi, bir tanesi Çin meselesi. Sizin platformunuzun nihai sahibi bir Çinli şirket, zaten bu da birtakım tartışmalara yol açıyor yani TikTok Çin’de faaliyet göstermiyor, onu biliyorum ama nihai sahipleri ya da büyük hissedarlardan bir tanesi Çinli bir şirket; bu, dünyanın çeşitli yerlerinde soru işaretleri yaratıyor. Mesela pek çok ülkede, Batı dünyası dâhil, hürriyetçi demokrasiler dâhil pek çok ülkede kamunun verdiği cihazlarda TikTok kullanmak yasak. Bunların arasında Belçika’sı da var, Danimarka’sı da var, Yeni Zelanda’sı da var yani böyle şeylerden bahsetmiyorum hani hürriyetlerin çok kısıtlı olduğu ülkelerden bahsetmiyorum, bayağı hürriyetçi demokraside yukarıda olan ülkelerde bile böyle bir durum var. Okan Vekilimiz ifade etti, ona bir açıklık getirirseniz iyi olur, neden bu yasaklar var ve sıkıntı nerede? Bence ikinci büyük nokta bu.

Üçüncüsü: Bilhassa silahlı kuvvetlerde görev alan arkadaşlarımızın TikTok videolarında arka planda birtakım stratejik silahların, konumların ortaya çıktığı yönünde iddialar var; bu, tabii, çok ciddi bir millî güvenlik riski yani silahlı kuvvetlerin nereye operasyon yapacağı, hangi silahları kullandığı, nerede, neyin konuşlandığı TikTok videolarında gözüküyorsa bu, şu veya bu hassasiyetlerin çok ötesinde hepimizi ilgilendiren ve kanunen de sıkıntılı bir konu. Burada, sizden hakikaten çok ciddi harekete geçmenizi bekliyoruz ve böyle bir durum varsa da kaç tane böyle durum var, ne yapıyorsunuz? Bu aylarca kalıyorsa zaten geçmiş olsun yani onun orada birkaç saat kalması bile zaten bir güvenlik sorunu, güvenlik açığını ortaya çıkarıyor.

Dördüncü ve son olarak da Selva Vekilimizin söylediği kara para meselesi fevkalade önemli. Bununla alakalı ben pek bir cevap duymadım, bilmiyorum, sizler duyduunuz mu?

LÜTFİYE SELVA ÇAM (Ankara) – Tatmin edici değil cevaplar.

BURAK DALGIN (Balıkesir) – Evet, yani orada hakikaten net bir cevap bekliyoruz sizden ya bugün ya da detaylı olarak... Çünkü bu kolay para ve kara para Türkiye’yi hakikaten bayağı sarsan ve maalesef saran bir mesele. Sizin, mecranızın da böyle bir şeyle anılmasını istemediğinize eminim. Bilhassa kara para meselesinde spesifik tedbiriniz nedir? MASAK’la ne yapıyorsunuz? Tabii, bu, tanımı itibarıyla uluslararası bir şey yani sadece Türkiye’de çözebileceğiniz bir konu da değil, “Diğer ülkelerle beraber ne yapıyorsunuz?” meselesi önemli. Bilhassa ülkemizin uluslararası finans aksiyon grubunda gri ülke noktasında olduğunu düşünürsek bu, fevkalade dikkat etmemiz gereken bir konu.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Sağ olun.

Buyurun.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Teşekkür ederim Sayın Vekilim.

Öncelikle bu kara paranın aklanmasıyla ilgili bir mücadele programı başlatıldığını az önceki soruya istinaden yanıtlamıştım, bu programın detaylarına ilişkin raporu yine biz sizlere yazılı olarak ileteceğiz. Özellikle bahsettiğim gibi geçtiğimiz yıl MASAK’la görüşmemizden bu yana çeşitli iyileştirmeleri, özellikle kurulun beklediği iyileştirmeleri biz gerçekleştirdik ama bu iyileştirmelerin ne olduğu sorusuna ilişkin Okan Vekilime de buradan cevap vermek isterim: Yazılı olarak, ayrıntılı bir şekilde sizlere ileteceğiz. Dolayısıyla kara paranın aklanması ve bu konuda mücadelenin, bizim, platform olarak şu an öncelikli gündemimiz olduğunu ben sizlere tekrar söylemek isterim.

Ulusal güvenliğe ilişkin bahsettiğiniz içerikleri ben şahsen görmedim ama buna ilişkin de içeride bir inceleme başlatacağımızı da...

BURAK DALGIN (Balıkesir) – İddiaları görmüş olmalısınız ama. Yani ben TikTok kullanıcısı değilim...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Asker ağabey görüntü çekiyor, arkasında hangi saldırıyı yapacağı yerin şeyi mi bulunuyormuş? Ona “casusluk faaliyeti” derler, “TikTok faaliyeti” demezler yani.

BURAK DALGIN (Balıkesir) – Orada o tip iddialar var, onlara bir bakılması lazım. Ben tabii ki şahsen onları değerlendirmek durumunda değilim ama bununla ilgili konular var yani orada silahların gözükmesi, “Biz buradayız.” diye bir şeyin atılması; bunlar hakikaten risk yaratabilecek konular. Bakılması gerekir diye söylüyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Var mı böyle bir şey ya?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Vallahi, Sayın Başkanım, ben iddiaları duydum, içerikleri görmedim ama dediğimiz gibi, burada, topluluk kurallarını geçiyorum ama yasal bir durum söz konusu olması hâlinde, bize zaten bu konuyla ilgili bir talimat iletilmesi durumunda biz bunu değerlendiriyoruz hukuki bir bakış açısıyla.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Memleketimin Genelkurmayı var.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Hayır, şimdi, zaten bir askerin normal şartlar altında canlı yayın açıp “Ben Gabar Dağı’ndayım.” demesi... Bunu hem algoritmanın hem TikTok’un hem de Türk Silahlı Kuvvetlerinin sorunu olarak başka bir şekilde değerlendirmek lazım.

Bununla ilgili sizden bir detaylı bilgi istiyoruz, rica ediyoruz.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Tabii ki Sayın Başkanım.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Şimdi Ömer İleri Milletvekilimize söz vereceğiz, kendisi bu konularda yetkin; sonra diğer arkadaşlara, Elif Hanım’a, Sevilay Hanım’a ve çok değerli program arkadaşşıma söz vereceğiz.

Buyurun Ömer Bey.

ÖMER İLERİ (Ankara) – Sayın Başkanım, öncelikle çok teşekkür ediyorum. Ben bugün burada bir misafir olarak bulunuyorum tabii ve katıldığım ilk Dijital Mecralar Komisyonu toplantısı.

Emir Bey’e de ayrıca teşekkür ediyorum, bilgilendirmeleri alıyoruz. Gerçekten değerli tartışmalar olduğunu görüyorum, milletvekillerimize de ayrıca, bu anlamda saygılarımı sunuyorum.

Tabii, açıkçası konu çok geniş kapsamlı bir konu, ben de bunu çeşitli vesilelerle her zaman gündeme getiririm. Konu aslında dünyanın genel itibarıyla pazar ekonomisindeN platform ekonomisine geçme sürecinin sancılıdır ve çok boyutludur; ekonomik boyutu var, toplumsal boyutu var, dezenformasyon boyutu var vesaire ve dolayısıyla regüle edilmesi gereken bir alan ve regüle ediliyor. Emir Bey de gündeme getirdi, gerek ülkemizde -bizim partimizin yaptığı, Meclisimizin yaptığı çalışmalar sonucu- gerek dünyada regülatif ve idari tedbirlerin alındığını görüyoruz. Ama bunların da ötesinde ve bunların yanında, tabii ki o “self regülasyon” dediğimiz konu da çok önemli ki zaten TikTok da elinden geldiğince “self regülasyon” noktasında ne yapmaya çalıştıklarını anlatmaya çalışıyor. Benim bir iki sorum olacak bu noktada ama öncelikle şunu söylemek istiyorum: Bir misafir katılımcı olarak ve ilk defa bu toplantıya katılan bir vekil olarak çok odaklı konuya sahip bir toplantıda “Dijital Mecralar” isimli bir Komisyonunda TikTok’la ilgili konuşurken konunun bir noktada yargıya gitmesi, Türkiye’nin içinden geçmekte olduğu ekonomik sürece gitmesi beni açıkçası şaşırttı, bunun altını çizmek istiyorum.

Yine, gündeme gelen konulardan bir tanesi hassasiyet konusu. Bir sayın vekilimiz “Hassasiyetler kriter olamaz.” dedi, ben bu cümleyi kendi içinde de çelişkili görüyorum çünkü bu cümlemin söylenmesine sebep olan da bir hassasiyettir aynı zamanda, dolayısıyla çelişkili bir cümledir. Hassasiyetler tabii ki kriterdir ancak sayın vekilimizin de bahsettiği gibi, mühim olan, bu kriterleri doğru ve kapsayıcı bir şekilde teşhis etmektir, olay budur dolayısıyla hassasiyetler önemlidir.

Ben bu noktada sorularına gelmek istiyorum çok kısaca çünkü gerçekten güzel sorular soruldu, çok uzatmak da istemiyorum, tekrara düşmek de istemiyorum. Topluluk kurallarından bahsettiniz ve kültürel adaptasyon noktasında alınan bazı tedbirlerden bahsettiniz; ben şunu sormak istiyorum: Bu topluluk kuralları firma içerisinde nasıl belirleniyor? Nasıl bir birim belirliyor? Bu birim nerede? Kültürel adaptasyon noktasında akademisyenlerle konuşulduğundan bahsedildi, burada süreklilik arz eden bir mekanizma var mı yoksa bunlar münhasıran gerçekleşen görüşmeler mi? Bu konuda biraz daha şeffaf olunabilir mi? Ayrıca, yine bu konuyla ilintili olarak, bu süreçte global yönetimin etkisi nedir? Yani topluluk kuralları noktasında, o alt kırılımlarda -herhangi bir ülke bazında soruyorum bunu, sadece Türkiye değil- bir ülkeye spesifik olarak bir tedbir düşünüldüğü noktada globalin onayına gider mi, global bu noktada itiraz eder mi, itiraz etmiş midir? Paylaşabileceğiniz bilgiler dâhilinde soruyorum bunu tabii ki.

Ve son sorum, üçüncü sorum: Sıklıkla, yapay zekâ tabanlı tedbirlerden bahsediyorsunuz; bu yapay zekânın eğitimi nerede yapıldı, hangi verilerle yapıldı? Yapay zekânın yetkinliğinden emin misiniz, test ediyor musunuz? Buradaki yaklaşım nedir? Çünkü biliyorsunuz, yapay zekâ da kendi içinde çok önemli bir tartışma alanı ve nasıl eğitildiği de çok önemli, etik açısından da çok önemli. Bu konuda da bizi biraz aydınlatırsanız...

Çok teşekkür ediyorum.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ederim.

Öncelikle, topluluk kurallarının nasıl belirlendiğine ilişkin sorunuza bir yanıt vermeye çalışmak isterim. Topluluk kurallarımızın merkezinde aslında üç ana madde bulunmakta. Bunlardan bir tanesi, denge. Bu dengede bizim gözettiğimiz aslında iki konu var; bir, zararı önlemek; iki, ifade özgürlüğü imkânı sunmak. İkinci madde, itibar; nezaketi teşvik etme, yerel bağlama saygı duyma, kapsayıcılığı destekleme ve kişisel gizliliği koruma. Üçüncü madde ise adaletlilik; şeffaflık ve tutarlılık sağlamak ve tabii ki adil ve hakkaniyetli olma. Dolayısıyla, bu topluluk kuralları aslında bu üç ana madde ve altındaki kırılımlarla belirlenen bir kural setini oluşturmakta. Bahsettiğim gibi, bu topluluk kuralları, bizim güven ve emniyet birimimiz tarafından gerçekleştirilmekte ve hazırlanmakta, her ülke için yani Türkiye’de Türk ya da Almanya’da Alman yani lokal ekosistemi, yerel ekosistemi bilen, yerel usulleri bilen, esasları bilen kişiler tarafından da yorumlanmakta ama tabii ki bunların hepsi geri bildirimde de açık şeyler. Yani herkes her şeyi bilemeyebiliyor, tabii ki biz de kendi görüş ve perspektifimizi ilgili iç paydaşlarımıza aktarıyoruz. Dolayısıyla, topluluk kurallarımız böyle belirleniyor şeklinde özetleyebilirim.

Yapay zekânın testleri çok teknik bir konu Sayın Vekilim. Yapay zekânın testleri, bu modellerin nasıl beslendiğine ilişkin benim şu an paylaşabileceğim bir bilgi yok; bunları yine, uygun görmeniz durumunda sizlere yazılı olarak iletelim.

ÖMER İLERİ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Şunu da sormak istiyorum: Şimdi, ülke bazındaki heyetlerden bahsettiniz veya danışmanlardan bahsettiniz.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Bir kişi.

ÖMER İLERİ (Ankara) – Bir kişi miymiş?

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Türkiye’den bir kişi.

ÖMER İLERİ (Ankara) – Mesela, bu bir mekanizma mıdır? Yani mekanizma tanımına girer mi bu acaba? Bir kişiye ara sıra bir şey sormak bir mekanizma mıdır? Bu kişi... Ya, şimdi, mekanizma dediğimizin süreçleri vardır, süreç tanımları vardır yani bir heyet tanımı vardır, nasıl seçileceği belirlidir, belirli aralıklarla toplanılır vesaire. Böyle olmalıdır demiyorum ama mekanizma deyince akla gelen çağrışım budur. Yani bu anlamda, sizin bir mekanizmanız var mı yok mu; sorum bu aslında. Verdiğiniz cevaptan ben biraz yok intibasını alıyorum.

İkinci sorumun devamı da şuydu: Global yönetimin bu alana etkisi, müdahalesi nedir, ne düzeydedir?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Şöyle ki Sayın Vekilim... Global yönetim tabii ki yerel uzmanlıkları dinleyen bir yönetime sahip. Yani bu şirkette hakikaten biz yerelde olup biteni, bahsettiğimiz hassasiyetleri en doğru şekilde yukarıdaki yöneticilere ya da global yönetime bildiriyoruz ve bunların hepsi dikkate alınıyor. Hatırlarsınız, bu toplantının başında da bahsettiğim üzere, özellikle canlı yayına ilişkin bu artan hassasiyetleri biz dikkate aldık ve politika değişimine gideceğimizden bahsetmiştim. Dolayısıyla, olan biteni çok iyi ve yakından takip ettiğimize inanıyorum ve olan her şeyi biz iç paydaşlarımıza, iç politikaların yapımında rol alan paydaşlarımıza bildiriyoruz.

Yine, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Türkiye bölgesi, MENAT bölgesinde kurulan Güvenlik Danışma Kuruluna ilişkin biz Türkiye’de bir akademisyenle çalıştığımızı daha önce belirtmiştik. Özyeğin Üniversitesinden Sayın Akın Ünver Hocamızla birlikte çalışıyoruz, kendilerinden... Aslında dediğiniz konuyu, bunu mekanizmalastırdık zaten. Periyodik görüşmelerin nereye vardı, eksikliklere, giderilen

eksikliklere ilişkin iç süreçlerimizde aslında bu Güvenlik Danışma Kurulu bizim iç paydaşlarımızdan bir tanesi yani dışarıda olan ama iç paydaşlarımıza bilgi ve tavsiye niteliğinde fikir beyan eden bir kuruluş. Tabii ki onların bilgi birikimlerinden de olabildiğince faydalanmaya çalışıyoruz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi Utku Çakırözer Vekilime söz vereceğim, sonra Elif Hanım’a, sonra Sevilay Hocama.

Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Hüseyin Hocam, çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Komisyon üyelerine ve milletvekili arkadaşlarımıza saygılarımı sunuyorum ve yaptığınız bilgilendirme için teşekkür ederim.

Ben aslında çok kısa iki konuyu soracağım. Biri, taciz, tecavüz, hayvan istismarı gibi aynı zamanda TCK’ye göre suç olan paylaşımlar konusunda, siz, kendi aldığınız önlem dışında bir işlem yapıyor musunuz yani suç duyurusu, Emniyetle bilgi paylaşımı gibi bir adım atıyor musunuz? Diğeri de -aslında benden önceki değerli milletvekilleri değindiler ama- bulunduğunuz ülkelerde -çalışma prensiplerinizi konuştuğumuz için Türkiye Cumhuriyeti’nde diye sorayım- Türkiye Cumhuriyeti’nde TikTok’u yükleyen bir vatandaşın, bir kullanıcının kendi verilerinin, Çin devleti tarafından erişilmediği, kullanılmadığı yönünde bir güvenceyi ya da buna benzer imzaya dayalı resmî bir güvenceyi size sorulduğunda siz devlet birimlerine veriyor musunuz? Yani benim telefonuma ya da kullanan bir kullanıcının telefonuna ya da kullandığı cihaza, oradan da kişisel verilere ulaşıldığı konusu Batı’da birçok ülkede yasaklanma sebeplerinden biri ya da en azından resmî kurumlarda, resmî telefon ve diğer akıllı cihazlarda yasaklanma sebeplerinden biri bu kaygı. Sizin bu konudaki değerlendirmeniz ne?

Teşekkür ederim.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ederim.

Öncelikle taciz, cinsel istismar, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve intihar gibi bahsettiğiniz tüm olumsuz konular, bizim hâlihazırda topluluk kurallarımıza aykırı konular ve burada bir tespit durumunda hem hesabı kapatıyoruz hem ilgili yaptırımları alıyoruz. Tabii ki kolluk kuvvetlerinden bir talep gelmesi durumunda da özellikle bu alanları önleme konusundaki bilgi paylaşımı yine, bizim geliştirdiğimiz çalışma standartlarıyla birlikte kendileriyle paylaşım yapıyor; öncelikle bunu belirtmek isterim.

Diğer konuyla ilgili olarak... TikTok, kullanıcılarının verilerini 3 ülkede saklıyor. Bunlar: Singapur, Malezya ve Amerika Birleşik Devletleri. Biz Türkiye’deki faaliyetlerimizi 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’na uygun bir şekilde gerçekleştiriyoruz. Dolayısıyla buradaki bütün yasal sorumlulukları yerine getirmeye özen gösteriyoruz. Dediğim gibi KVKK’yle uyumlu bir şekilde çalışıyoruz ve özellikle Türkiye’de yine KVKK’nin bünyesinde kurduğu VERBİS’e kayıt olan ilk sosyal ağ sağlayıcısıyız. Dolayısıyla bunun da bizim aslında Türkiye’deki yasal mevzuatlara ne kadar önem attığımızın güzel bir göstergesi olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ediyoruz.

Elif Hanım’a söz vereceğim, sonra da Sevilay Hocam kapatacak ve biz de toplantımızı bitireceğiz.

Hoş geldiniz Elif Hanım, hayırlı olsun.

Buyurun.

ELİF ESEN (İstanbul) – Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben misafir olarak katılıyorum bugün, hassas olduğum bir alan.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Bizim Komisyonumuz hep misafirlere açık; hem kapımız açık hem de yüreğimiz açık.

ELİF ESEN (İstanbul) – Sağ olun, çok teşekkür ederiz.

Hem sizi hem Değerli Komisyon üyelerini, kıymetli vekillerini hem de sosyal medya platformundan gelen misafirlerimizi saygıyla selamlıyorum, hoş geldiniz diyorum onlara da.

Çok güzel yorumlar geldi, çok güzel sorular oldu. Konu çok teknik ama bu teknik konunun kapsadığı alan, toplum ve toplum sosyolojisi, toplumun zarar gören kesimleri diyebiliriz; biraz o açıdan yaklaşmak istiyorum ve belli başlıklarım var. Konunun da çok uzamaması için o başlıklar üzerinden hem kısa yorumlarımı, başlıklarımı hem de sorularımı iletmek istiyorum. Öncelikle, bu konunun gündemimize gelmesi ve belki böyle bir Komisyonun varlığı da küreselleşme ve beraberinde dijitalleşmenin etkisiyle, bu yüzden biz bugün burada bunları konuşuyoruz.

Teknolojinin dev adımlarla ilerlemesi ve dijitalleşme sosyal medya ağlarıyla vatandaşların bir tıkla bütün dünyaya erişimleri aslında hem büyük avantaj kapılarını hem de dezavantajlı alanları bizlere, bütün toplum bireylerine açmış oluyor. Belki burada en kırılgan kesim çocuklar. Ben de bir anneyim; arkadaşlarımın, kıymetli vekillerimizin, Büşra Hanım'ın, Selva Hanım'ın yorumlarına kısmen ben de katılacağım ama ilavelerim de olacak. Kadın biraz daha çocuğa hassas yaklaşıyor olabilir. Annelik kavramında bir yaklaşımdan ziyade ebeveynlik kavramında yani kadın-erkek eşitliği, ebeveynliğin eşit paylaşılması anlamında yorumlarım olacak. Ancak belki tam da bu noktada aile kavramına değinmeden geçemeyeceğim.

Ben DEVA Partisi İstanbul Milletvekiliyim ve partimin de kadın politikalarından sorumlu Genel Başkan Yardımcısıyım. Tam da bizim üzerinde durduğumuz bir konu, aile. Evet, toplumumuzda aile çok çok kıymetli ve ailenin korunması çok farklı basamaklarda sağlanabilen bir konu. Bu konuya hiç girmeyeceğim, çok ayrıntılı ki bunun en başında yoksullaşmanın ailelere verdiği zarardan da bahsedilebilir; ancak dijital platformları konuşuyoruz bugün. Şimdi aile dediğimizde, çekirdek aileyi baz aldığımızda hatalı olabiliriz. Kıymetli hocamız, vekilimiz tek ebeveynli ailelerin olabileceğinden ya da yetkili yetişkinlerin olabileceğinden bahsetti. Doğu ve Güneydoğu Bölgelerimize geçtiğimizde de kalabalık, büyük aile yapılarından bahsediyoruz. Dolayısıyla bunun mutlaka dikkate alınması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Şimdi, bu güncel sorun ve ihtiyaçlar bize bir ihtiyaç alanı doğuruyor. Bu ihtiyaç alanı da sizler gibi sosyal paylaşım ağlarını yani kurumları, devlet tarafını, yine sivil toplum tarafını ve akademi ayağını yani bir paydaş yönetimi gerekli kılıyor. Bu paydaş yönetiminde yani kısmen ara ara size atıfta bulunarak “Niye öyle yapmadınız? Niye böyle yapmadınız?” diye soruluyor ama ben bu tarafta devletin de yani devlet kurumlarının da, ilgili devlet kurumlarının da önemli sorumlulukları olduğunu düşünüyorum. Belki küçük bir sorun -burada parantez içinde- şu olabilir; ya biz Bilgi Teknolojileri Kurumundan burada hiç bahsetmedik. Neden bahsedilmediğini merak ediyorum çünkü tamamen ilgili bir alan olduğunu düşünüyorum. Yakın bir zamanda biz Ulaştırma ve Altyapı Bakanımız Sayın Uraloğlu'na bir soru önergesi verdik “Meta”yla ilgili bir soru önergesi ve “Meta”da çocuklar ve gençlerin hangi yoğunlukta bulunduğu, maruz kaldıkları siber zorbalık, taciz ve istismarlar üzerine bir soru önergesiydi bu. Hatta şu anda Komisyonumuzda görevli olan ve telefon bağlantımın olduğu değerli vekillerimize de ilettim soru önergemizi. Şu tarafından bakıyoruz: Kontrolsüz güç her zaman dezavantajları ve sorunları beraberinde getirebilir diye düşünüyoruz. Bunun da bu sorumluluk, yetki ve sorumluluk alanlarının sizler tarafında, devlet tarafında, akademi ve sivil toplum tarafında bir paydaş yönetimiyle güncellenerek yönetilmesi gerektiğini... Evet, biz sizleri sorguluyoruz ama bizim de bu tarafta güncellenmesi gereken bir bürokrasi ve devlet yapısı tarafının olduğunu da burada

ifade etmek istiyorum. Çünkü dijitalleşme, dediğim gibi, yeni sorun ve ihtiyaç alanlarını beraberinde getirdi ve dayandığımız noktanın da hukuk devleti olması, adalet olması ve beraberinde de “Kime, neye dayalı?” diye sormadan evrensel etik ve ahlaki değerlere ve hukuka dayanarak bu yapılanmanın gerçekleştirilmesi gerektiği son derece önemli. Çünkü kontrollü, belli kriterlere dayalı -bu bahsettiğim evrensel değerler- hukuk kriterlerine dayalı bir denge ve denetleme mekanizmasının olması ancak toplumu koruyabilecek en üst çatı diye düşünüyorum. Temel alınması gereken -çocuklar tarafından- çocuğun üstün yararı. Bu noktada bizler, ebeveynler kendi aramızda konuştuğumuzda bazı dijital oyun platformlarında bile kademeli, yüz tanımalı bir kontrol sistemi varken... Evet, Büşra Hanım’ın da dediği gibi, TikTok’ta böyle bir eleme sisteminin olmaması büyük sorun diye düşünüyorum ama bu benim sorularımın arasında yer alacak zaten; geliyor sorularıma, size soracağım.

Şimdi “Çocuğun üstün yararı” dedik. Belki burada kategorize edilmiş kırılımlı bir yaş platformu olabilir; 3 yaşındaki çocuk ile 14 yaşındaki bizim reşit olmayan “ergen” dediğimiz ama yetişkin saymadığımız kitle, çocuk kitlesi bir tutulmayabilir. “Çevrim içi siber taciz ve zorbalık” dedik. Çocuklar daha çok bunlara maruz kalıyorlar ama bazen ebeveynlerinin de bu alanı açmasıyla ne yazık ki maruz kalıyorlar. Bu taraf da önemli diye düşünüyorum yani sadece çocuğun dahliyle olmayabiliyor bu olay. Teknoloji firmalarının bazı politikaları var, bu politikalar, bu etik değerler size soruldu ama gerçekten çok kıymetli, özellikle çocuklar tarafında ve kadınların yine... Ya, kadınların korunması olarak geçmeyeceğim ben bunu ama doğru bulmuyorum, yani yetişkin olduktan sonra kadın-erkek ayrımı yapılmamalı ama yine de belli bir kriterin. Çünkü büyük bir coğrafyayız biz, işte o da konuşuldu Avrupa Birliği mi Orta Doğu mu, size bu da soruldu, o büyük coğrafyanın etkisi diye düşünüyorum ama önceliğim çocukların üstün yararı.

Bu doğrultuda, sorularım: Algoritmik sansür kriterleriniz nelerdir? Bunları ayrıntılı olarak duymak istiyorum çünkü burada verdiğiniz cevapları ben de çok muğlak buldum. Bizim soru önergemize de ne yazık ki biz cevap aldık, bazı soru önergelerimize cevap alamıyoruz çok teknik sorduğumuz hâlde ve usulüne uygun sorduğumuz hâlde ancak bu soru önergemize yanıt geldi fakat sayılarla, oranlarla, kriterlerle sorduğumuz hâlde ne yazık ki ilgili Bakanlıktan ve BTK verilerinden de bize çok muğlak “Gerekli önlemleri alıyoruz. Gerekli kriterleri alıyoruz...” İşte biz size bunları soruyoruz yani bu konuda gerekli önlem ve kriterleriniz, düşündüğünüz, planladığımız, stratejik hedefleriniz nedir diye. Bu algoritmik sansürden sonra da çocuğun üstün yararını koruyan, evrensel etik değerlere bağlı kaldığımız... Az önce saydınız, kıymetli buluyorum o saydığınız kategorileri de ama çocuğun üstün yararını koruyan öncelikli kriterleriniz nelerdir diye soruyorum. Ben de yazılı bir cevap bekliyorum sorularıma.

Teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Tabii ki.

Sayın Vekilim, çok teşekkür ederim, sağ olun. Özellikle bu iki konu, algoritmik sansür kriterleri ve -diğer vekillerimizin de sorduğu gibi- algoritma şeffaflığımızla ilgili sorularınıza, umarım soru önergesine gerek kalmadan, bu Komisyon sonrasında yanıt verme imkânımız olacak. Çocuğun üstün yararını koruyan öncelikli kriterler konusunda da yine yazılı cevabımızda, dediğim gibi, bir takip sorusuna gerek ve mahal vermeden yanıtlıyor olacağız.

Teşekkür ederim.

Sağ olun.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ederiz Emir Bey.

Şimdi Mahmut Arıkan Vekilime söz vereceğim.

Buyurun Vekilim.

MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Zaman uzadı, ben de direkt sorularla, vakti verimli değerlendirmek istiyorum.

Tabii, arkadaşımızın şahsıyla ilgili değil ama temsil ettiği kurumla alakalı birçok soru işareti var, kıymetli vekillerimiz de bunları ifade ettiler. Birçok platformda bunun cevabını aldık ama ben şunu sizin ağzınızdan duymak istiyorum: Bazı ülkelerde TikTok'un yasaklandığı ifade edildi. Bu ülkeler nasıl bir gerekçeyle yasakladı, özellikle gelişmiş demokrasinin olduğu ülkelerde niçin yasaklandı? Bunu sizin ağzınızdan duymak istiyorum; bu, ilk sorum.

İkincisi: Bütün uygulamaların dezavantajları, bazı kullanım alanlarına göre de topluma faydaları olduğu bilinen bir gerçek. Sosyal medya mecralarından Twitter ve Facebook haber alma hakkı ve örgütlenmeyle alakalı fayda görüyor toplumda ve kendilerini de bu şekilde tanımlıyorlar. Instagram hakeza sosyalleşme ve pazarlama sektöründe önemli bir rol oynadığını ifade ediyor. TikTok kendisini nasıl tanımlıyor yani topluma nasıl bir fayda sağladığı noktasında kanaati var? Bunları cevaplandırırsanız memnun olacağım.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ederim.

TikTok'un diğer ülkelerdeki konumuna ve yasaklanmasına ilişkin sorunuzu ben yanıtlamayabilirim bugün çünkü ben, bugün, burada, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Türkiye temsilcisi olarak bulunuyorum dolayısıyla benim faaliyet alanımda böyle bir ülke bulunmamakta.

MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sizin bölgede var mı yasaklanan?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN - Bizim bölgede yalnızca bir ülke var Sayın Vekilim, o da Ürdün.

BÜŞRA PAKER (İstanbul) – Onu söyleyin o zaman.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Bu bölge dile getirilmedi yani Batı tarafındaki ülkelere bahsediyorduk fakat benim bölgelerimde Ürdün'de yasaklı bir durumdayız. Onunla ilgili de ilgili makamlarla görüşmelerimiz sürüyor çünkü bize ulaşan herhangi bir yargı kararı yok bu yasak kararına ilişkin.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Ben bir soru sorayım. Sen şimdi Orta Doğu ve Afrika'nın temsilcisisin. Ürdün'de baştan açık mıydı da yasaklandı, yoksa hiç mi açılmadı TikTok?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Açıktı Sayın Başkanım. Geçtiğimiz aralık ayından itibaren yani yaklaşık bir senedir bir erişim engeli var TikTok uygulamasına.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Sebebi ne?

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN - Sebebini biz de bilmiyoruz Sayın Başkanım, bize gelen bir yargı kararı yok Ürdün'deki yasakla ilgili olarak.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ürdün'ün demokratik yönetimi bildirme gereği hissetmemiş, Kral öyle istemiş.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Hayır ama çok önemli yani neden?

NAZIM ELMAS (Giresun) – Öyle mi, yoksa cevap mı verilmiyor?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yasaklayan yasakladığına niye yasakladığını söylememiş.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Vardır efendim; bu, hayatın olağan akışına ters.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Kralın çekmecesinde mutlaka bulunur.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Yok, yok, şey etmeyelim. Hayatın olağan akışına ters bir durum. Muhtemelen ona da yazılı cevap verecektir Emir Bey.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Tabii ki Sayın Başkanım, veririz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Tamam.

MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sayın Başkanım, 1’inci soruya cevap verilmedi ama 2’nci soruya arkadaşın cevabı var mı?

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Emir Bey, buyurun.

TİKTOK TEMSİLCİSİ EMİR GELEN – Sayın Vekilim, biz hep şu misyonla yola çıkıyoruz: TikTok’un asıl misyonu yaratıcılığa ilham olmak ve insanların keyifli vakit geçirebilmesini sağlamak ama biz, tabii ki -konuşmamın başında da bahsettiğim üzere- insanların TikTok’a gelip bir şeyler öğrenme isteğini de fark ettik. Dolayısıyla geçtiğimiz hafta İstanbul’da Boğaziçi Üniversitesiyle yaptığımız “Finans Öğreniyorum” etiketiyle başlattığımız ve çeşitli akademisyenlerle ve ekonomistlerle çalıştığımız proje de aslında bunun bir örneğiydi. “Finans Öğreniyorum” etiketi on yedi günde 210 milyondan fazla izlenmeye ulaştı. Dolayısıyla platforma sadece eğlenmeye değil, artık insanların bir şeyler öğrenmek için geldiğinin de farkına vardık ve bu alandaki çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ediyorum.

Sevilay Hanım’a söz vereceğim, sonra Utku Bey bir ilavede bulunacak, sonra Nazım Başkanım bir şey soracak, sonra kapatacağız.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurul saati de yaklaşıyor, umarım kısaca toparlayabilirim ve bir düzeltme yapmak isterim. Gazeteciler çıkarılmamışlar, o bilgiyi aldım. Nasıl güvenimiz sarsılmışsa derhâl böyle bir paniğe kapılıyoruz, düzeltme yapmak isterim bu konuda.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Efendim, siz Tuncay Özkan Bey’e sorsanız “Bu Hüseyin Yayman nasıl bu Komisyonu yönetiyor?” diye Biz bir dezenformasyon kanunu çıkarttık, Elektrik Mühendisleri Odasını bile çağırdık buraya yani herkes geldi. Burası serbest kürsü, herkesi dinledik.

OKAN KONURALP (Ankara) – Hocamın düzeltme yapması da büyük bir siyasi nezaket yani.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ederiz.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Şimdi, açıkçası biraz da kapanış konuşmalarından biri olacak, kısaca toparlamak isterim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çok kısa Hocam çünkü Genel Kurul saati de geldi.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Bu meclis önemli bir meclis, gerçekten Meclisin en önemli komisyonlarından bir tanesi. Sosyal medya aksi yöndeki görüşlere rağmen, kendi içinde başlayıp biten bir şey değil. Sosyal medyada bir para kazanma yolu olarak TikTok seçiliyorsa tabii ki ekonomiye gidiyor bir tarafı, tabii ki başka bir yere gidiyor. Kara para aklama meselesi varsa tabii ki kara para aklama meselesini en fazla... Üstelikle nerelere uzadığını da biliyoruz bu son gelişmelerde. İktidarın da bir cevap oluşturması gerekiyor; sadece TikTok’un bir teknoloji firması, bir ticari firma olarak oranın da değil.

Ama şunu söylemek isterim: Zihniyet örüntüleri değişmeden hiçbir şey değişmez, bilgimizden şüphe etmeden hiçbir şey değişmez ve gerçekten kötüye gideriz ve gerçekten kötüye gidiyoruz. Basit bir şey, Türkiye’de medya okuryazarlığının eğitim ve yurttaş güçlenmesi bakımından, kurumsallaşması

ve eğitimin bir parçası olması bakımından ilk harekete geçen öğretim üyeleri, ilk çalışanlar -bu, 1990'ların ikinci yarısıdır- Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesindedir. Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi, 1965 yılında, UNESCO tarafından, daha doğrusu UNESCO desteğiyle Türkiye’de kurulmuş ilk gazetecilik eğitimi veren eğitim kurumlarından biridir. Bu kurumun yarı kadrosu, sadece bir barış bildirgesine imza attıkları için bir gecede tasfiye edildi. Yirmi beş yılını, yirmi yılını, on beş yılını kampüslerde geçirmiş; medya okuryazarlığının eğitimin bir parçası olması, ve sonra liselere yaygınlaştırılması, ayrımcılığa karşı dersler gibi bir dersin müfredata konulması ve sonra liselere Milli Eğitimle iş birliği hâlinde yaygınlaştırılması gibi büyük başarılarla imza atmış; bir taraftan TRT’ye danışmanlıklar verirken -ve bunların yüzde 99’u gönüllüdür, bir iş birliği çerçevesindedir- bir taraftan RTÜK’le çalışan akademisyenlerin olduğu bir okulda eğitim kadrosu biçilmiş, 40’a yakın kürsü -kürsü sistemi değildi gerçi orası ama- ana bilim dalı kapatılmış, bütün yüksek lisans, doktora dersleri kapatılmış. Şimdi, böyle bir ortamda gazeteciliği bir çürümeye terk etmişken, bütün böyle gerileme raporlarına rağmen “Bu raporlar bize düşman.” diyerek devam edemiyoruz. Zihniyet örüntülerini değiştirmeden, gündelik yaşam içinde ekonomideki kırılgan süreçlerle ilişkili gerçek çalışmalar yapıp gerçek tespitler yapmadan sosyal medyayı düzeltmeyiz.

Yine, uzatmadan şuna değinmek isterim: Aile yapısı gibi ya da hassasiyet gibi mevzular herkesin vardır. Bunu böyle nesnel bir kriter gibi kullanamayız diyorum, yoksa, böyle bir hassasiyet bir şeye temel olamaz dediğim zaman çelişkili bir şey söylemiyorum. “Aile yapısı” dediğinizde, her defasında başına Türk eklediğinizde de problemlili bir şey yapmış oluyorsunuz. Başkalarının, dünya üzerindeki başka toplumların da aile yapıları var, aile değerleri var. Siz bir Fransız ebeveynin, geçtiğimiz sene çok yakından tanık oldum...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, toparlayabilir miyiz lütfen.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) - ...çocuklarına nasıl ebeveynlik yaptığını görseniz bazen gerçekten neden o bizim Yeşilçam filmlerinde o kadar Fransız mürebbiye vardı filan gibi şey kafanızda biraz çözülmeye başlıyor.

Size gelince bütün bunlarda elbette ki politika belgeleri, tutum belgeleri, etik kodlar geliştirilmeli ve zannederseniz böyle zorunluluklarınız da var, şu anda ayrıntılarını hatırlamıyorum ama sayfanızda da topluluk kurallarıyla ilişkili epeyce bir bilgi var ama sizin de bu mecralara gelip gittikçe şu soruları, bu çok karmaşık ve çok yönlü boyutlarıyla birlikte yeniden düşünecek kadrolar oluşturmanız gerekiyor, ancak böyle mücadele edebiliriz. Yasaklayarak hiçbir şey yok edilmemiştir, yok edilemez. “Dünya tarihsel süreçler” diye bir kavram vardır, o süreçler geri döndürülemez. Sosyal medya yüzyılındayız, hatta bu geçen yüzyılın sonlarında hayatımıza girdi ve bu süreci daha yapıcı, daha olumlu bir noktaya evirmenin bir tek yolu vardır, toplum hayatında gündelik hayattaki olumsuzluklarla birlikte düşünmek ve birlikte ele almak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Sayın Özkan, buyurun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Efendim, Ürdün’le ilgili Hocama bilgi vereceğim. Ürdün’de niye yasaklandıklarını arkadaşlar da öğrensinler.

Akaryakıt fiyatlarına karşı düzenlenen protestolarda 1 polisin hayatını kaybetmesi ve 40’tan fazla polisin yararlanması ardından, TikTok; Aralık 2022’de yasaklandı. Ürdün Hükümet sözcüsü, platformda, cinayet ve kargaşayı teşvik eden çok sayıda video bulunduğunu öne sürdü. Yani demokratik hayatın zamlarla ilgili bölümü ya da bazı toplumsal olaylarla ilgili bölümü yöneticileri rahatsız edebilir,

yöneticiler bununla ilgili çeşitli önlemler alabilirler ama bunun hukuki olmasını, demokratik olmasını isteriz, destekleriz, TikTok'un da bu tür yayınlarda hassas olmasını isteriz ancak tavırlarını iktidarlardan ya da yönetimlerden yana değil demokrasilerden ve hukuktan yana kullanmalarını talep ederiz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, bu Ürdün meselesine yazılı cevabınızı bekliyoruz.

Bu barış bildirisi meselesi tamamen yargının konusu, bizim Komisyonumuzun gündeminde değil; bunu da kayıtlara geçmesi için söylüyorum.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) - Yargı süreçleri bitti, haklarımızda tek bir... İfade özgürlüğü çerçevesinde bir bildiriye imza attığımız Anayasa Mahkemesi gerekçeli kararında uzun uzun açıklanmışken yedi yıldır görevimize dönmüyoruz ve gazetecilik eğitimi üzerinden örnek verdim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Efendim, şimdi, konu değişmesin.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) - Lütfen Sayın Yayman, demagoji yapmayalım. Ben, gazetecilik eğitimi bu kadar baltalanmışken sosyal medyayı konuşamayız dedim, durup dururken gelmedim oraya, gayet de yeri burası.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Efendim, şimdi, Hüseyin Yayman'ı tanıyanlar ne kadar özde ve sözde konuştuğunu bilir.

SEVİLAY ÇELENK ÖZEN (Diyarbakır) – Yargı konusunu gittiğimiz her yerde dile getireceğiz.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Efendim, bir dakika, siz konuştunuz.

Utku Bey'e sözü vermeden önce değerli arkadaşlar, ben, barış, kardeşlik ve çözüm sürecinde akıl insanlar heyetindeydim. Bizden daha fazla barışı isteyen olamaz fakat barışa kurşun sıkanlar ve hendek-çukur eylemleriyle Türkiye Cumhuriyeti devletine meydan okuyanlar zaten tarihte yerlerini aldılar. Bu mesele sarıhtır, nettir.

Şimdi Utku Bey'e sözü veriyorum.

Son cümleler arkadaşlar.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sabrınız için teşekkür ederim.

Emir Bey benim soruma yanıt verirken -yanlış işitmediysem-hatırlatma babında “taciz, tecavüz, hayvan istismarı gibi TCK'ye göre suç olan konularda bir suç duyurusu, Emniyeti bilgilendirme” demiştim, o da “şiddeti” de eklemişti, “Anayasa'mız ve topluluk politikalarımıza da zaten bunlar aykırı.” demişti. Doğru. Çocuğun üstün yararından bahsettiniz ama “Kolluk kuvvetleri talep ederse paylaşıyoruz.” diye bir ifadeniz geçti. Bence bu konuda böyle bir talebi beklemeden müdahil olmanızda fayda vardır çünkü kolluk kuvveti eder etmez, görür görmez ama siz onları görüyorsunuz ve engelliyorsunuz. Hani buralarda belki şey almanız... Sizin iç mevzuatınıza göre nasıl olur bilmiyorum ama belki de bu “üstün yarar” dediğimiz konularda önemli bir katkı sağlar diye ekledim.

Bir de verilerin güvenliği bağlamında şöyle güvence verdiğinizi aktardınız. İşte, dünyada Çin dışında üç yerde olduğunu ima eden şeyler -anladığım kadarıyla- söylediniz ama ben de tabii, bunun uzmanı değilim, burada bu konuda çok daha yetkin arkadaşlarım var ama ülkenin dışında olması o veriye erişilemiyor anlamına gelmiyor. Bu konuda da zaten çok kısa süre önce çıkmış raporlar da var yani Çin'in aslında istediği veriye nasıl erişebildiğine ilişkin... Ben Çin diye konuşuyorum ama bu ülke başka olur yani...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Çin'de zaten kullanılmıyor.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Alt bantlar üzerinden nasıl ulaşıldıkları bağlamında... Yani o bir güvence değil, o anlamda söyledim. Bu iş bu Komisyonu mu bağlar ya da başka kurumumu bağlar bilmiyorum ama Türkiye Cumhuriyeti devleti kurumlarıyla, bu tür -sadece TikTok için değil diğerleri için de- veri güvenliği bağlamında önemli protokollerin olması gerektiğine inanıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ediyorum.

OKAN KONURALP (Ankara) – Sayın Başkanım, bir cümle...

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Hocam söylesin, son sözü size vereyim.

OKAN KONURALP (Ankara) – Yok, estağfurullah. Hocam son sözü söylesin, ben bir cümlemi söyleyeyim, yalnızca bir cümle.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Buyurun.

OKAN KONURALP (Ankara) – Bizim belki de Emir Bey ve ekibiyle bizim sorularımıza yanıtları verdikten sonra yeniden bir araya gelmemiz lazım, bunu da çok uzatmamamız lazım çünkü nihayetinde bütün sorular havada kaldı ve bize yanıtlar gelecek ve yanıtlara istinaden yeni müzakere yapmayı gerektiren bir durumla karşılaşacağız. Bu konuda size şimdiden...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Emir Bey, sizi çok seviyoruz diyordum, inanmıyordu, bak, gördün mü.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Emir Bey zaten Çin'e davet ediyor heyeti, Komisyonumuzu, orada belki tüm cevapları verebilir, bir daveti var bize.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Biz Emir Bey'i Çinli zannediyorduk ama Amerikalı çıktı, verileri Amerika'da saklıyorlarmış.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Evet, biz zaten davet edeceğiz.

Şimdi Nazım Hocama sözü veriyorum.

Buyurun.

NAZIM ELMAS (Giresun) – Çok teşekkür ederim.

Tabii, Emir Bey'in saçlarının niye gittikçe beyazlaştığı da böylece ortaya çıkacak ama değerli milletvekilimiz bu tarafa bakmadığı için hep Emir Bey'e bakıyor, burada da var ak saçılar.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bizimkilerin niye beyazladığını biliyoruz, Emir Bey'in niye beyazladığını...

NAZIM ELMAS (Giresun) – Şimdi, sosyal medyadaki -TikTok üzerinden- bazı olumsuzluklar konuşulurken televizyonlarda da aynı şekilde şikâyetçi olunacak veya olumsuz manada nitelendirilecek -bazı televizyonlarda- bazı yayınların olduğunu değerli milletvekillerimiz dile getirdiler. Ben birliktelik sağlaması açısından, belki bir süre sonra da televizyonlardaki bu tür olumsuzlukların da Komisyonumuz tarafından değerlendirilmesi noktasında bir hatırlatma yapmak istiyorum. Bu da demek ki bağlantılı olarak zaman zaman toplumsal sorunlara sebebiyet verebiliyor. Bunu hatırlatmak istedim. Komisyonumuz uygun bir zamanda bu konuyu da gündeme getirirse memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Teşekkür ederiz.

Emir Bey, son sözlerinizi alalım.

TİKTOK TEMSİLCİLSİ EMİR GELEN – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri, ben hüsnişükabulünüzden dolayı çok teşekkür ediyorum.

Biz, dediğimiz gibi, burada konuştuklarımız tutanaklara geçtikten sonra ev ödevimize çok iyi çalışacağız, üzerimize düşenleri yapmaya devam edeceğiz.

Ben, tekrar, bu güvene dayalı, bu şeffaflığa dayalı iletişim için sizlere ve yüce Meclisinize çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Biz teşekkür ederiz.

Yazılı cevapları ne zaman vermeyi planlıyorsunuz?

TİKTOK TEMSİLCİLSİ EMİR GELEN – Sayın Başkanım, bir önceki Komisyonunda yanıtlarını en hızlı veren, yanıtlarını en hızlı sağlayan sosyal ağ sağlayıcısı bizdik. İnşallah, yine en kısa sürede veriyor olacağız.

BAŞKAN HÜSEYİN YAYMAN – Tamam, teşekkür ediyorum.

Çok değerli milletvekillerim, gerçekten, bugün, ülkemizi ilgilendiren, milletimizi ilgilendiren çok önemli bir konu başlığını büyük bir demokratik olgunlukla ele aldık. Ben bütün görüşlere çok çok teşekkür ediyorum. Dijital çağda, uluslararası şirketlerin, ağ ve içerik sağlayıcıların duruşları gerçekten çok çok önemli. Dolayısıyla biz Komisyonumuzda bu konuları ele almaya, görüşmeye devam edeceğiz.

Önümüzde dijital telif konusu var. Meclisimiz şimdi bütçeye girecek, bütçeden sonra ilk gündemlerimizden bir tanesi bu olacak. İnşallah şunu beraberce yaparız: Bütçedeyken belki bir sabah erkenden Komisyon üyelerimizle buluşup en azından -resmî bir toplantı değil ama- kahvaltılı bir toplantıda kendi gündemlerimizi ayrıca mütalaa edebiliriz.

Bugün, Emir Bey sorulara cevaplar vermeye çalıştı, yazılı cevaplarını da alacağız en kısa zamanda. Ben tüm görüşlere çok çok teşekkür ediyorum, saygı duyuyorum. Bu konu çok önemli, bir ulusal güvenlik meselesi hâline gelmiştir sosyal ağlar meselesi. Sadece kullanım saatlerine baktığımızda değerli arkadaşlar, bir değer atfederek yorumda bulunmaktan ziyade, bir insan gününün yedi saatini internette geçiriyorsa ve üç saatini sosyal medyada geçiriyorsa bu, hepimiz için, gerçekten çok önemli bir uyarıdır. Yemeden, içmeden, üretmeden, çalışmadan, annesine, babasına, çocuğuna zaman ayırmadan sürekli elinde telefon ve o telefonda zaman geçirmek hayatın olağan akışına uymasa gerek.

Ben herkese çok teşekkür ediyorum.

Görüşülecek başka bir konu olmadığından Komisyonumuzun bugünkü toplantısını kapatıyorum.

Sağ olun.

Kapanma Saati: 13.56

